

Längdskidåkning

Bättre utrustning Minskat intresse!

NORDMALING (VK)

– Kommunen är väl rustad med elljusspår, dagljusspår och skoterspår för att tillmötesgå intresserade skidåkare, säger Torsten Palbom, fritidsnämndens ordförande i Nordmaling. Han är Svenska skidförbundets utbildningsledare för längdskidåkare och sedan många år mycket intresserad av längdskidåkning.

– Jag bor själv i närheten av elljusspåret i Gräsmyr och utnyttjar det i så stor utsträckning jag bara kan. Men trots att material och utrustning gått mycket framåt och gjort skidåkning både lättare och snabbare synes intresset dala, säger han. Med dagens tämligen vallningsfria skidor och den höga standarden på skidspår borde i stället intresset vara stigande. Den nya tekniken med skridskoåkning har inte slagit igenom över allt och är dessutom svår att utöva i smala skogsspår. Tävlingspår som är väl preparerade och breda är naturligtvis inbjudande för att prova denna nya teknik, tror han. Vill människor åka skidor på längden inom kommunen finns det många alternativ.

• Vackra vyer

Det lättaste är naturligtvis att utnyttja de sex elbelysta motions-slingorna som finns i Nordmaling, Rundvik, Lögdeå, Norrfors, Nyåker och Gräsmyr. Det finns dessutom dagljusspår i Nordmaling, Rundvik, Älidberget, Norrfors, Nyåker och Gräsmyr. Nordmalings skoterklubb har dessutom cirka 25 mil vinterleder.

– Där man med fördel kan ta sig ut i markerna, finna vackra vyer och upptäcka naturens alla fantastiska skapelser, tycker Torsten Palbom.

• I anslutning till kommunens längsta elljusspår 2 800 meter vid Rödviken i Nordmaling finns en värmestuga att tillgå. Några dusch-möjligheter finns inte i närheten för den som vill tvätta av sig. Spåret, som sköts av Nordmalings IF, är brett och tillåter även skridskoteknik. Under senare år har det blivit allt glesare mellan de som på kvällstid nyttjar elljusspåret.

• IFK Rundvik svarar för skötseln av den 2 500 meter långa elbelysta motions-slingan vid Mannhemsborg i Rundvik. Intresset för skidåkning är stort och slingan nyttjas flitigt. I klubbstugan intill spåret finns både värme, toalett och tillgång till dusch. Spåret är brett och tillåter skridskoteknik.

• I Lögdeå finns en smal elbelyst slinga på 2 500 meter. Lögdeå sportklubb sköter underhållet på banan som ugår från skolan, där källaren kan nyttjas för värme och vallning. Slingan är relativt smal och utrymmet inbjuder inte till skridskoteknik.

• I Norrfors är elljusbanan 2 500 meter och sköts av Norrfors IK. Vid spåret finns en barack som nyttjas för vallning och värme. Duschmöjligheter finns det i skolan en bit ifrån motions-slingan. Intresset för längdskidåkning i Norrfors är bra och har varit så under ett flertal år. Banan är i regel väl-preparerad och inbjuder till skridskoteknik.

• Nyåkers IK sköter spåret i Nyåker, den kortaste elljusbanan i kommunen, 2 000 meter. Starten är vid isbanan och slingan går mot

Träskbrännberget. Skridskoteknik är naturligtvis tillåtet, men den smala bredden på spåret gör att det blir svårt.

• I Gräsmyr är elljusspåret 2 500 meter och sköts av Gräsmyr IK. Banan startar vid skolan och där finns tillgång till en källarlokal för vallning och värme. Spåret är avsett för ett skidspår och inbjuder inte till skridskoteknik.

• Många dagljusspår

I kommunen finns många skidspår som hålls uppe för att skidintresserade skall kunna åka på dagtid. Vid Skjutbaneberget i Nordmaling slingrar sig ett spår på cirka 5 kilometer som inbjuder åkarna till en omväxlande natur. På högsta punkten syns vyer över Nordmalingsfjärden. Med fördel kan det 5 kilometer långa skidspåret från skidstugan i Älidbacken nyttjas. Där statar naturen med vyer utöver det vanliga. I Rundvik, Norrfors, Nyåker, Gräsmyr och Hörnsjö finns också dagljusspår i varierande längder.

• Nya vyer

Med ett väl utbyggt nät av skoterleder sköts cirka 25 mil öppna vinterleder av Nordmalings skoterklubb. Med cirka 450 medlemmar i klubben hålles dessa leder i ett fint skick. Under de senaste åren har nya broar och leder gjort att framkomligheten blivit allt bättre i hela kommunen. Där kan hela familjen göra en dagsutflykt inte bara med skoter utan även på skidor eller under vissa tider med spark. Även hunden kan följa med i markerna (kopplingstvång från 21 mars). För de fritidsintresserade finns även möjligheten att under en kortare period nyttja spår

• Fritidsnämndens ordförande i Nordmaling, Torsten Palbom nyttjar regelbundet det 2 500 meter långa elljusspåret i Gräsmyr. Han är även utbildningsledare för svenska skidförbundet i längdåkning.

där Masoniteloppet och Bäverloppet går.

ANDERS WIKMAN

Nordmaling

Länet tar överhanden

NORDMALING (VK)
Västerbottensdagen i
Nordmaling blev inte enbart
ett arrangemang som syftade
till att hålla liv i vi-känslan
med länet.

Kommunen tillhör Västerbot-
tens län men Ångermanlands land-
skap och det är något som inte får
glömmas även om länet tar allt me-
re överhand över landskapet. Dia-
lektalt har Nordmaling starka
bindningar med Ångermanlands-
kan och det var därför inga pro-
blem att förstå Nils-Eric Sjödin,
Sollefteå, författaren som skriver
på "bondska". I en välfylld biblio-
tekssal läste han valda delar ur de
verssamlingar som han givit ut se-
dan debuten 1981. Hyssfolke kom
1981, Kvinnofolke 1982, Åslappe

1983, Gammelvärila 1984 och Odög-
dern 1985. I föl kom ingen vers-
samling.

– Då valde jag istället att ge ut ett
verk med mina samlade krönikor
och kallade den för "Första kröni-
keboken", berättade Nils-Eric
"Nicke" Sjödin som till vardags är
lärare.

– Mina böcker ger jag ut för att
hylla några av de fina människor
som aldrig annars blir omnämnda
med en rad, förklarar han och hop-
pas att läsaren/lyssnaren kan
tränga förbi det yttersta skalet av
"slams" och "flabb" och förstå all-
varet som ligger till grund för hans
verser.

De nordmalingsbor som tagit
chansen att lyssna på hans trevliga
verser tycktes tveklöst njuta av för-
fattarens läsning.

Utöver arrangemanget i biblio-
teket bjöd Västerbottensdagen
även på gratis bad i simhallen och
Dan Wähä berättar att drygt
100-talet badare hade hörsammat
inbjudan. Han berättade också att
ca 50-talet besökare gått tipsrun-
dan. I fritidsgården var det också
Öppet hus ochsom extra lockbete
visades tecknade filmer. I sport-
hallen spelades handboll och
Nordmaling representerades av
dels herrar och damer i div II och
dels herrar i div III. Herrarna i
handbollstváan spelade oavgjort
mot Kiruna efter säker vinstchans
medan damerna på ett snyggt sätt
säkrade sin match mot Sikeå.
Vinst blev också för de unga her-
rarna mot Sikeå.

OWE FREDRIKSSON

2/2 1987

2/2 1987

Joel Johansson, Rundvik. I sitt
hem avled på måndagen förra in-
dustriarbetaren Joel Johansson,
Rundvik. Han var 61 år och sörjes
närmast av maken Ingrid, fyra
barn samt tre syskon med familjer.
Han var född i Rundvik och bör-
jade tidigt att hjälpa till med sin
försörjning. Redan i unga år blev
han sjöman och arbetade på båtar
som transporterade last till olika
hamnar längs Östersjökusten. Ef-
ter värnplikten gick han i land.
1946 gifte han sig med Ingrid Frid-
lund, bördig från Dalarna. Joel Jo-
hansson började arbeta vid indu-
strin på orten och trivdes med sitt
jobb. Vid två tillfällen råkade han
ut för olyckor som i båda fallen ska-
dade hans ena hand. Vid det sena-
re tillfället så allvarligt att han blev
förtidspensionerad.

Vid sidan av hemmet och famil-
jen trivdes han bäst i sommarstu-
gan i Nabbsundet där han gärna
sysslade med fiske. För något år
sedan avyttrades sommarstället.

3/2 1987
3/2 1987

Döda

Min käre Make

**Johan Sigfrid
Eriksson**

* 4/6 1904 † 29/1 1987

har stilla insomnat i tron på sin
Frälsare. Djupt sörjd och sak-
nad, men i ljus och tacksamt
minne bevarad av mig, syskon,
övrig släkt och många vänner.

Gräsmyr den 2 februari 1987

RUTH

Begråt ej mig, nu är jag lycklig
vorden

Min plåga slutad och min ande fri
Jag lämnat er jag älskat mest på
jorden

För att hos Gud än mera lycklig
bli.

Hans älsklingssång Sions t 371.

Jordfästning äger rum i Catha-
rinakapellet, Nordmaling, lörd
14/2 kl 12. De som med sin när-
varo önskar hedra den avlid-
nes minne äro varmt välkom-
na. Efter akten inbjudes till
minnesstund i Församlingsgår-
den. O s a sen. 11/2 tel
0930/700 90. Tänk på missio-
nen.

3/2 1987
3/2 1987

Ett varmt tack

för vänligt deltagande vid vår
Mosters och Fasters

**Agda Gunhild
Berghund**

bortgång för blommor vid bå-
ren samt gåvor till EFS mis-
sion. Ett särskilt tack till vänner
och personal på Strandholmen
samt personalen vid Nordma-
lings sjukhem för god vård.

Nordmaling och Orrböle
den 2 februari 1987

Syskonbarnen

3/2 1987
3/2 1987

Blomsterfonden höll årsmöte

NORDMALING: Blomsterfonden har haft sitt årsmöte. Av verksamhetsberättelsen framgår att ett möte hållits under det gångna året. I samband med marknaden i juli köpte fonden in ett stort antal kassetter, böcker och annat som såldes. Blomhalsringar överlämnades i samband med julen till församlingsbor som av olika anledningar bör få en uppmuntran. Styrelseledamöter, diakonissa och präster har varit engagerade. Till kyrkans bokbord har inköpts för försäljning litteratur och missionsljus. Styrelsen består av Gunnar Ågerstrand, ordförande, Sara Larsson, Stig Fredlander, Hadar Bergström, Gun Granberg, Ally Glaas och Margareta Forsberg. Kassör är Anna-Lisa Karlsson.

4/2 1987
4/2 1987

- I Catharinakapellet, Nordmaling, jordfästes på lördagen Astrid Landfors, Gräsmyr. Officiant var pastor Arne Nyström.

- I Catharinakapellet, Nordmaling, jordfästes på lördagen Arvy Wård, Rundvik. Officiant var kyrkoherde emeritus Axel Hofverberg.

4/2 1987
4/2 1987

Min käre Make,
vår Pappa och Morfar,

**Joel
Felix
Johansson**

har hastigt lämnat oss i stor
sorg och saknad.

Rundvik den 2 februari 1987

INGRID
Siv-Britt och Lennart
Tommy
Marie-Louise och Berndt
Siri och Sune
Barnbarn
Syskon

Stilla du somnat
Stilla från storm och strid
Hjärtat har stannat
Vila i frid

Jordfästningen äger rum i en-
skildhet.

4/2 1987
4/2 1987

UMEÅ KUSTLANDET

Frimärken som tack

LÅNGRON: 79-åriga Karl Öberg i Långron, Nordmaling, avtackades under onsdagen för sina 36 år som postutdelare. Kurt Östlund från postverket i Umeå överlämnade vid en högtidlig ceremoni i Öregrund en stor blomsterbukett, 1986 års frimärksamling och en uppsättning finare pennor. 1950 började Karl att hämta posten i Rönnholm en gång i veckan. Någon väg fanns inte på Långron så han fick gå när han delade ut posten. Sedan bron byggdes över Öregrund och vägbygget blev klart tog Karl körkort och köpte sig en personbil. Servicen till befolkningen ute på Långron förbättrades och posten delades ut tre gånger i veckan. Med åren blev han hela

• Karl Öberg avtackades för sina år som postutdelare. 4/2
bygdens Kalle Öberg. 1987

4/2 1987

Ännu en lanthandel tvingas stänga igen

ÖRSBÄCK (VK)
I dag onsdag, börjar utförsäljningen hos ytterligare en lanthandel i Nordmaling, Lindbergs Livs i Örsbäck. Makarna Harald och Elvy Lindberg stänger igen affären som de drivit i drygt tio år och blir arbetslösa.

- Nog finns det arbete, säger de båda med en optimistisk glimt i ögat.

- Jag har aldrig varit arbetslös tidigare, så nog hittar jag en sysselsättning, uppger Harald Lindberg, 53 år. Vi har drivit affären sedan juli 1976 och det har varit en fin tid. Kundrelationen har betytt mycket för oss och det är naturligt att vi känner vemod att nu stänga affären. Varje vecka har vi kört ut varor till familjer ute i byarna runt omkring. Många gånger har vi fungerat som hemsamariter. Det har varit att hämta ved, byta glödlampor m m.

Fredagen den 30 januari var sista dagen som Harald Lindberg körde ut varor till sina kunder. Från och med denna vecka bestäms inga nya varor hem, annat än mjölk och andra färskvaror. Närmaste affär, i Brattfors, övertar en del av Lindbergs utkörning. För en tid sedan var det klart att Bagårds handel med anor från 1872 skulle läggas ned.

ANDERS WIKMAN

• När innevarande lager hos Lindbergs Livs är utsålt är makarna Harald och Elvy Lindberg arbetslösa. 4/2 1987

4/2 1987

Nordmaling

— Skrämmande

utveckling

i jordbruket

NORDMALING (VK)

— Alla bönder behövs —
både stora och små, säger
lantmästare Per Klockhoff, Bredvik, Nordmaling. Vi måste visa att bönderna behövs för att behålla en levande landsbygd.

Det konstaterar han i en
enmansutredning från
1986 som nu återaktualise-

ras.
— Tack vare alla äldre jordbrukare som fortfarande driver mjölkproduktion, trots att de kan pensionera sig, har vi fortfarande en levande landsbygd. Av kommunens totalt 129 mjölkleverantörer är 37 över 60 år och därmed berättigade till mjölkpension eller ålderspension. Det innebär att, skulde dessa 37 sluta återstår endast 92 mjölkleverantörer i Nordmaling. 1976 fanns det 288 jordbrukare som levererade mjölk i kommunen.

— Det är skrämmande siffror som vi måste göra något åt, säger Per Klockhoff. Det finns, enligt

lantbruksnämnden, 55 byar i Nordmaling som har goda förutsättningar för mjölkproduktion. Men det är endast 43 byar som nu har mjölkkor. Det säljs nästan inga jordbruk och rekryteringen är mycket dålig. Endast fyra bönder har en säker rekrytering, 11 har "kanke" egenrekrytering och 41 "saknar egen rekrytering" av de bönder som är över 56 år.

• Struktur-förändring

— Under de senaste åren har en betydande strukturförändring inom jordbruket gjort att allt färre människor jobbar inom jord- och skogsbruk, konstaterar han. Prognosen för 1986 visar att endast 7,5 procent av arbetskraften i kommunen arbetar med jord- och skogsbruk. Under 1970 var den siffran 24 procent. Även intagningsarna på lantbruksskolorna visar ett minskat intresse för jordbruk.

— Våra bönder blir bara färre och färre och äldre och äldre, säger han. De människor som bor kvar i de 12 byarna utan mjölkproducenter lever i valet mellan att sluta sly, sork eller att brottas med sitt

samvete till varför de bor kvar.

• Kommunens planer

På kommunen finns en arbetsgrupp kallad — Bönder i Nordmaling. Den lägger inom kort fram ett förslag till kommunstyrelsen där man föreslår att kommunen åtar sig att slå och hålla bort sly till en viss kostnad per hektar. Prissättning och organisation liknande snöskottning. I förslaget, som ännu är under utarbetning, framgår också att lantbruksnämnden och lantbruksskolan skall ordna veckokurser för att utöka kunskaperna hos jordbrukarna, uppger Per Klockhoff.

— Bönderna gör ett gott jobb till en dålig betalning och låg social ställning med få ledigheter, konstaterar han.

Vi kan inte låta marken växa igen utan tala om att vi är nödvändiga för vårt samhälle. Främst häruppe i Norrland. På lördag kommer jordbruksminister Mats Hellström till Rundvik och då ska han få ta del av vår situation, avslutar lantmästare Per Klockhoff.

5/2 1987-ANDERS WIKMAN

• — Nu måste vi göra något åt jordbrukets situation i Nordmaling, säger enmansutredaren Per Klockhoff. — Våra bönder blir både färre och äldre.

5/2 1987

Studie- hjälpare

□ Matz Johansson, centerpartistisk kommunpolitiker i Nordmaling, har övertagit rollen som studieorganisatör i Vuxenskolan. Han efterträder Ivan Lindblom, som har för avsikt att trappa ner sitt arbetsschema även om han kommer att finnas kvar på Nordmalingskontoret.

Matz har sagt till Kurre att han värnar om folkbildningen och att han tror på studiecirkel som utbildningsmetod. Att han själv är politiskt aktiv tror han inte inverkar på hans arbete. Tvärtom, menar han, så är han ju mitt uppe i den kommunala beslutsapparaten och det ser han enbart som en fördel.

• Matz, ny hos Vuxenskolan.

5/2 1987
5/2 1987

Vårt varma tack
till släkt och vänner för visat
deltagande vid vår kåre

Arvy Wård

bortgång och jordfästning, för
blommor, tal och personlig när-
varo vid båren samt den vackra
sången och gåvorna till Medi-
cinsk forskning.

Rundvik den 5 februari 1987

INGRID

Barnen med familjer

6/2 1987
6/2 1987

Nordmaling Skarp kritik mot nämnd

□ Kommunförbundets
revisorer riktar svidan-
de kritik mot social-
nämnden i Nordmaling.

□ I fjol behandlade
nämndens
arbetsutskott 187 ären-
den men fattade bara
beslut i fyra fall, konsta-
terar revisorerna. De
kritiserar också näm-
ndens budget som karak-
täriseras som en ren
tjänstemannaprodukt.
□ Revisorerna är heller
inte höjda med social-
förvaltningens behand-
ling av sekretessbelag-
da ärenden.

6/2 1987 SIDAN 4

6/2 1987

Lantbruksdirektören:

— Det är värst för inlandets jordbrukare

NORDMALING (VK)

— Läget för jordbrukarna i inlandet är ändå sämre än i kustlandet, säger lantbruksdirektör Bengt Klintebäck vid lantbruksnämnden i Umeå. En utredning, liknande den i Nordmalings kommun, som gjordes i inlandskommunerna hösten 1985 pekar på ändå sämre utveckling.

— Läget är prekärt, och jordbru-
ket räcker inte längre till för att
bära upp en levande landsbygd,
anser han. Det måste till andra med-
el eller sysselsättningar. Utbo-
ägandet är ett stort problem i inlan-
det. Fastigheterna ägs många
gångar av människor som bor i
storstäderna, har ett välbetalt ar-
bete och inte alls är beroende av
att sköta varken jorden eller skogs-
bruket, säger Klintebäck.

— Det är inte ekonomiskt för
dessa att avverka skog och då blir
marken endast utnyttjad till jakt
och fiske. Kommunerna i inlandet
börjar nu att engagera sig i dessa
problem, och det är nödvändigt in-
nan det är för sent. Ska vi ha en
levande landsbygd måste vi värna
om det, tycker lantbruksdirektö-
ren.

• Komplicerat

Situationen är mycket komplice-
rad, inte bara i Norrland. Vi har
överskott på foder i landet och det-
ta säljer vi till mycket låga priser till
rika länder med brist på spannmål.

Det innebär att vi subventionerar
dessa länder. Mjölköverskottet
har omvandlats till torrmjolk. En
ekvation som säger att vi betalar
tre kr per liter för mjölken och om-
vandlar den till torrmjolk med ett
pris på en krona per liter.

— För hela landet är dessa åtgär-
der en fråga om flera miljarder
kronor, säger Bengt Klintebäck.

— Kustkommunerna har bättre
förutsättningar än inlandet, men
ändå är situationen besvärlig, sä-
ger han. De har bättre skogsbruk
och nära till förädlingsindu-
strierna. Det är också lättare att
kombinera jordbruk med en an-
nan sysselsättning när det finns in-
dustrier på nära håll. Ett kombi-
nerat jord- och skogsbruk har därför
större förutsättningar längs kus-
ten, anser han. Det visar också ut-
vecklingen.

I en kustkommun som Nordma-
ling ägs 68 procent av all skog av
privata markägare, 28 procent av
bolag och cirka tre procent av kyr-
kan eller staten. Av de privatägda
skogarna har 28 markägare mer än
200 hektar och genomsnittet är 57
hektar per enskild fastighetsäga-
re.

• Spännande

— Vi ser med stor spänning fram
mot det åtgärdsprogram för jord-
bruken i norr som vår nye jord-
bruksminister Mats Hellström lo-
vat presentera under våren, säger
Bengt Klintebäck. Med sin bak-
grund som utrikeshandelsminister
borde han ha de rätta förutsät-
tningar att göra jordbruket mera
lönsamt. Vad som finns i detta för-
slag vet vi inget om ännu, men vi
hoppas att jordbruksministern
kommer med några nyheter vid
lördagens sammankomst i Rund-
vik, slutar Bengt Klintebäck.

ANDERS WIKMAN

6/2 1987

6/2 1987

Socialnämnden i Nordmaling får hård kritik från revisorer

Beslutsvårda och tjänstemannavärde

NORDMALING (VK)

- Socialnämndens arbetsutskott i Nordmaling har behandlat 187 ärenden under 1986, men endast fattat beslut i fyra fall.
- Budgetarbetet syns vara en ren tjänstemannaprojekt, då arbetsutskottet endast behandlat ärendet flyktigt.
- Det är anmärkningsvärt att inte politikerna deltagit mer aktivt i budgetarbetet.

Det är några av de allvarliga påpekanden som revisionsavdelningen inom Svenska kommunförbundet överlämnat till Nordmalings kommuns revisorer.

• Vill hjälpa

Det är politikerna i socialnämnden som har det yttersta ansvaret för att socialnämnden fungerar och verkställer sina åtaganden, säger Karl-Erik Persson vid kommunförbundets revisionsavdelning i Umeå.

Med den skrivelse vi överlämnat till kommunrevisorer vill vi hjälpa kommunen till rätt med felaktiga rutiner inom socialförvaltningen, säger han.

Före socialchefen dikterade villkoren

SOCIALNÄMNDEN i en kommun betraktas normalt som en av de "tyngsta" nämnderna - moraliskt sett. Frågan i dag är ändå om socialnämnden i Nordmaling kan klassas som "tung" eller om den är en passiv skoek politiker som styrs av en "tung" socialchef. I rapporten från kommunförbundets revisorer är det inga större problem att finna anmärkningsvärda rutiner.

RAPPORTEN aktualiserar oenkligen ett krav som vi kommuninvånare måste ställa på våra politiker. De ska veta vad de håller på med! En "bunt" ja-sägare har vi knappast någon större användning för.

Nämndens budget omfattar trots allt 45 milj.

I VK-artikeln som redogör för revisorernas granskning av socialkontorets rutiner och socialnämndens funktion framgår klart att det är före socialchefen som dikterat villkoren. Som tjänsteman har han tydligen insett vikten av att någon tar befälet. Det borde ha varit en politik!

Den beslutsvårda som tydligen råder bland de förtroendevalda åskådliggörs lätt med uppgiften att socialnämndens arbetsutskott behandlat 187 ärenden men bara fattat beslut i fyra (4)!

Redan 1982 genomfördes en granskning av den sociala omsorgen i kommunen och vid ett efterföljande möte i september 1986 skulle en uppföljning av denna granskning ske. Utredningen är nu klar och har för en tid sedan presenterats för kommunrevisorerna.

• Brister

I skrivelsen påtalas klara brister inom socialförvaltningen som snarast bör åtgärdas. Vid genomgång av socialnämndens protokoll har revisorer konstaterat att ärenden inom familje- och individomsorgen, som är sekretessbelagda, bör utföras på ett annat sätt.

Personnummer och adress bör inte finnas med i protokollet. Om dessa uppgifter finns skall protokollet förvaras åtskilt från ärenden som inte är sekretessbelagda. Vidare bör koder användas

i socialnämndens protokoll när det gäller individ- och familjeärenden, vis redan är ändrade.

• Släpar efter

Debitering av socialförvaltningens tjänster släpar fortfarande efter trots upprepade påpekanden, konstaterar revisorer. Budgetarbetet bör ses över samt uppföljning av den föreslagna budgeten. Analysen av budgetutfallet är enligt revisionsavdelningen inom kommunförbundet bristfällig, för att inte säga obefintlig. Beslutstester, postöppning, personalfördelning, avstämning och delegationsrutiner är andra detaljer som bör ses över inom socialförvaltningen, anser revisionsavdelningen.

• Redan förbättringar

När VK på torsdagen kontakta-

de tjänstemännen på socialavdelningen framkom att rutinerna delvis redan är ändrade.

– Från den första januari sker all protokollskrivning på ett annat sätt än tidigare, säger Gunilla Engblom. Vi försöker nu, som andra nämnder att få våra protokoll offentliggjorda. Det gäller då allt som inte ligger under sekretessbestämmelser.

– Vi har under en lång tid varit för få här på socialavdelningen och därmed halkat efter, uppger hon.

ANDERS WIKMAN

gift de tagit på sig som förtroendevalda.

Det kommer därför inte att räcka med en ny socialchef för att ordna upp rutinerna på kontoret och nämndens funktion. Det kommer också att kräva att politikerna gör rätt för sina arvoden. Det är de som är satta att föra befälet - gör de inte det är risken uppenbar att någon annan återigen tvingas göra det.

NORDMALING

krönika

Pehr-Axel Sundbom

6/2 1987

Vår älskade Mor,
Farmor och Svärmor

**Hilda
Cecilia
Jonsson**

* 3/10 1907 † 5/2 1987
har stilla insomnat.
Öre den 6 februari 1987

**Bertil och Yvonne
Mats och Chatarina**
Barnbarnen
Övrig släkt och vänner

Hjälpa mig, Herre, att vad helst
mig händer,
taga av din trogna fadershand,
Blott en dag, ett ögonblick i
sänder,
tills jag nått det goda land

Jordfästning sker i stillhet.

7/2 1987
7/2 1987

• Carina Lundström, Hörnsjö, och maken Gunnar, fick den 1 februari en flicka på Umeå BB, som vägde 3 350 gram och var 50 cm lång. Syskonen heter Carola, Mikael, Maria, Katarina och Rikard.

7/2 1987
7/2 1987

Vårt varma tack
till alla, släkt och vänner för visat deltagande vid vår käre

Ove Björklund
bortgång och jordfästning för blommor till hemmet och vid båren samt gåvorna till Medicinsk forskning.

Levar den 9 februari 1987
MAY-BRITT
Barnen med familjer

10/2 1987
10/2 1987

Dödsfall

Hilda Cecilia Jonsson, Öre. På Umebygdens sjukhem avled under torsdagen fru Hilda Cecilia, född Sjöberg, Öre, i en ålder av 79 år. Den bortgångna sörjes närmast av två söner med familjer.

Hon var född i Bergsjö och där växte hon även upp. 1944 gift hon sig med skogs- och flottningsarbetaren Sven Jonsson, bördig från Arjeplog.

I början av 1950-talet flyttade makarna till Öre, där de köpte en bostadsfastighet. Vid sidan om familjens omvårdnad var hennes stora intresse olika handarbeten, samt under höstarna all slags bärplockning. Hennes make avled 1983.

7/2 1987
7/2 1987

Johnny Westlund,
Nordmaling, fem år 8 februari.

7/2 1987
7/2 1987

Jordfästning

- I Chatarinakapellet i Nordmaling jordfästes under lördagen Gunhil Lindgren, Rönholm. Officiant var komminister Roland Ahlstrand.

- I Chatarinakapellet i Nordmaling, jordfästes under lördagen Per-Olof Edlund, Nordmaling. Officiant var komminister Roland Ahlstrand.

7/2 1987
7/2 1987

Folkökningen i Nordmaling berörs bl a i den här insändaren av Hans Dau.

Behöver Nordmaling ett nytt kommunhus?

BYGGNATIONERNA i kommunal regi har under det senaste året varit omfattande i Nordmaling. Samlingslokalen i tätorten håller på att bli färdig. Ett bygge som länge diskuterats och efterfrågats av många, inte minst från skolan.

Byggnaden av ett servicehus för gamla och handikappade har också påbörjats. Servicehuset kommer att fylla ett behov som bara vuxit under den socialdemokratiska majoritetsperiodens förhållning av bygget. Jag tror att det bara är en tidsfråga innan etapp två bör genomföras med ytterligare 20 lägenheter. Ombyggnaden av äldreomsorgens äldsta del pågår också. Vi måste se till att vi har möjlighet att ta hand om våra gamla och sjuka.

Nordmaling hade glädjande nog en folkökning under 1986, efter några års tillbakagång. Vi måste svara upp mot behovet av bostäder för att kunna tillvarata och öka denna trend av inflyttning till kommunen. De flyktingar, som kommunledningen lovat att ta hand om, måste också ha någonstans att bo. Skall vi dessutom ge människorna möjlighet till arbete i kommunen kan behov av industrilokaler snart uppstå.

Att starka krafter dessutom vill ha en ny sporthall, en ishall och ett ridhus innebär, om en eller flera av anläggningarna byggs, en ytterligare kostnad för kommunen.

När man då, med vetskap om de ovan uppräknade önskemålen och andra mindre ej nämnda, får en snabbremsa med förslag om ett

nytt kommunhus, där byggnadskostnaden rör sig om 12-15 miljoner komplett med inredning, och som av vissa politiska företrädare helt lättvindigt föreslås finansieras med lån, då blir i vart fall jag förskräckt och undrande vart är vi på väg?

Den föreslagna investeringen och finansieringen av nytt kommunhus skulle ge årliga kostnader på över 2 miljoner kronor. Var kommer då ishall, sporthall, ridhus och bostäder för våra gamla in?

Om vi dessutom betänker, att frågan om någon ny form av kommunal näringslivsorganisation dragits i långbänk i mer än 4 år och först nu genom privat initiativ rört sig lite framåt, borde det för envar vara uppenbart att en storsatsning på nytt kommunhus inte är det som är mest angeläget. Sök andra lösningar! Det finns billigare, funktionsdugliga lokaler att hyra eller omdisponera. Men framför allt, bygg inte något av de ovan uppräknade husen innan vi kan betala dem med hyres- eller skatteinkomster. Lånen skall betalas igen, driftskostnader kommer alltid vid nybyggen och räntorna är inte avdragsgilla för en kommun. 1981 var Nordmaling tillsammans med två andra kommuner de som hade minsta skulden per invånare i landet. Försök behålla den positionen. Den ger styrka och handlingsfrihet, skatten går då inte till rätten utan tillbaka till skattebetalare som har behov i form av äldreomsorg, barnomsorg, skolor och fritidsaktiviteter!

7/2 1987 Hans Dau (m)

Nordmalings kommunhus får en mindre utbyggnad

NORDMALING (VK)
Kommunhuset i Nordmaling kommer troligtvis aldrig att få den "kromosomutbyggnad" på 1 400 alternativt 1 600 kvadratmeter som diskuterats de senaste veckorna. Enligt vad VK erfar så existerar ett tredje alternativ som ska presenteras för tekniska utskottet i dag, onsdag.

Alternativet innebär en mindre utbyggnad samt en påbyggnad med en tredje våning på den nuvarande huvudbyggnaden. Det nu kända förslaget blir väsentligt billigare och det enda som understiger 10-miljonersstrecket.

• På remiss

Under de senaste veckorna har två alternativa förslag på en utbyggnad av kommunhuset varit ute på remiss bland de politiska partierna, löntagarorganisationerna o.s.v. Underhand har röster höjts mot de förslag som lagts och då i första hand mot de kostnader

som förknippas med byggalternativen.

Enligt de preliminära beräkningar vi gjort kommer en utbyggnad enligt något av alternativen att kosta minst 13 milj kr inklusive ombyggnationerna av de nu befintliga byggnaderna, säger Sune Lundström, ingenjör på kommunen.

Han berättar att den största skillnaden mellan de båda förslagen är att entrén i det ena fallet inryms i tillbyggnaden medan den i det andra är placerad i den nuvarande huvudbyggnaden.

• Ingen expansion

Enligt vad VK erfar ska det nya förslaget presenteras i dag samtidigt som tekniska utskottet även ska diskutera de remissyttranden som kommit in.

Sture Järvholm, arkitekt vid VAB, har utarbetat förslaget. Han säger att det dels innebär en påbyggnad av ett våningsplan och dels en utbyggnad med ca 13 m eller totalt 130-140 kvm. Totalt ca 450-470 kvm.

• Bara en hiss

- Totalt sett uppfyller förslaget

det bantade lokalprogrammet men det innebär samtidigt att det knapast medger någon ytterligare expansion, säger Sture Järvholm.

I stället för de tidigare föreslagna två hissarna blir det bara en och entrén blir kvar på sin nuvarande

plats - om än förbättrad. I utbyggnaden kommer att inrymmas dels kontorsrum och dels den ledningscentral som civilförsvaret framfört önskemål om.

11/2 1987 OWE FREDRIKSSON

11/2 1987

Kritik i Nordmaling

HAR JUST läst en artikel om hård revisorkritik mot socialnämnden i Nordmaling. Kritiken är med all säkerhet korrekt. Det som förvånar är att det varit så tyst från revisorerna tills nu. Att det rätt dålig ordning på socialavdelningen har varit känt i årtal.

Med anledning av revisorernas påpekanden skall det nu bli intressant att följa utvecklingen på den politiska sidan. Förmodligen tror politikerna att de gjort tillräckligt när de skickat hem socialchefen. Även om en cheftjänsteman handlar felaktigt måste det yttersta ansvaret åvila politikerna. Hur de än så kan det väl inte vara en tjänsteman som behandlat 187 ärenden men endast fattat beslut i fyra, och vilka har huvudansvaret i budgetfrågorna? Om nu inte majoriteten är kapabel att sköta sina förtroendeuppgifter, vilket ansvar kan man förvänta sig av oppositionen?

Vad som också förvånat mig är att tidningarna inte ägnat någon uppmärksamhet kring den unika reservation som skrivits och undertecknats av några socialnämndsledamöter, bl a nämndens ordförande. Efter vad som nu har hänt skulle det vara ytterst förvånande om majoriteten visar förtroende för sin socialnäm-

dsordförande. Eller blir det som vanligt en axelryckning? Ja, det skall onekligen bli intressant att se vad ett politikeransvar i praktiken innebär.

En annan nämnd som bör bli föremål för en mer ingående revisorgranskning vore lämpligen fritidsnämnden. Från säker källa har uppgetts att fritidsnämndens politiker av högsta rang, herr ordförande och fru vice ordförande behagat åka och se sig omkring i landskapet på skattebetalarnas bekostnad. Hör och häpna, det de beskådat var möbler till en fritidslokal! Det är verkligen till att ha klart för sig vad politiker är utsedda för. Ordförande respektive vice ordförande i fritidsnämnden skall själva få chansen att besvara frågorna inför allmänheten. Hur mycket kostade era resor oss skattebetalare? Hur stora var era arvoden i november månad? Har ni gjort rätt för pengarna? Anser ni att det är politikernas uppgift att ägna så mycket tid åt så ringa möbelinköp som ni gjort? Jag förväntar mig ett svar i denna spalt.

Med hälsning från en som örona snart trillar av.

Kjell Nilsson
Torsbäcken

11/2 1987

11/2 1987

Lånar för bokföring

NYÅKER: Västerbottens bokföringsbyrå vill etablera sig i Brattsbacka och har därför sökt investeringsstöd. För att köpa maskiner och annan utrustning har man fått låna 25 000 kronor.

15 980 kr för förstamajblomma

NORDMALING: Nordmalings förstamajblomme-kommitté redovisar för arbetsåret 1986 en behållning på 15 980 kr. I anslag har Astma-Allergiföreningen i Nordmaling fått 2 000 kr, riksorganisationen för majblomman 5 000 kr. I saldo till 1987 redovisas 43 022 kr. I anslag till riksorganisationen har vid årsskiftet redovisats 10 000 kr. och i anslag till Nordmalings reumatikerförening (RMR) 2 000 kr.

Styrelsen består av Håkan Pettersson ordförande, Herbert Bylund kassör och Ros-Mari Sigvardsson basar för själva försäljningen somi stort sett sker med hjälp av skolans elever. 11/2 1987

11/2 1987

Jakttillstånd

NORDMALING: Tillstånd att använda fotsnara vid fångst av rödräv har följande personer fått: Tommy Lundström, Gräsmyr, Thore Helgesson, Nordmaling, Märten Granström, Nordmaling. 11/2 1987

11/2 1987

Om pensionärs- bostäder i Norrfors

UNDER september 1985 gjordes en undersökning bland pensionärer i Norrfors angående önskemål om bostad i pensionärslägenhet. Av 44 svar önskade 15 flytta till pensionärsbostad och att den skulle vara i Norrfors.

Ungefär samtidigt erbjöds nämnden att förvärva en fastighet i Norrfors för ombyggnad till pensionärslägenheter. Nämnden beslöt att avstå från förvärfvet av fastigheten som efter teknisk besiktning visat sig mindre lämplig att omändra till pensionärslägenheter.

Under år 1986 kom frågan ånyo upp i nämnden som beslöt att återigen utreda möjligheter att bygga om fastigheten till 4 pensionärslägenheter, lokaler för hemtjänstens personal samt lokaler för fot- och hårvård alternativt nybyggnation av samma antal lägenheter och övriga lokalbehov.

Tekniska avdelningen upprättade kostnadsuppskattning över båda alternativen. Alternativen blev kostnadsmässigt relativt likvärdiga, men i nybyggnadsalternativet

blev lägenheterna rymligare och övriga lokaler bättre.

Vid socialnämndens sammanträde i januari 1987 beslöt den borgerliga majoriteten i nämnden att nyuppföra fyra lägenheter för pensionärer i Norrfors. I fråga om övriga lokaler togs inget beslut. I sammanhanget kan nämnas att nuvarande lokaler för fot- och hårvård har utdömts av företagshälsovården.

Mot beslutet reserverade sig socialdemokraterna som i stället ville ha en nybyggnation av två lägenheter samt lokaler på 60 kvm för hemtjänstens personal och fot- och hårvård.

Enligt deras bedömning skulle då lägenhets- och lokalbehovet var tillgodosett. Norrfors har tidigare två lägenheter för pensionärer och skulle efter socialdemokraternas alternativ få sammanlagt fyra lägenheter samt lokaler för hemtjänsten och fot- och hårvård. Norrfors skulle därigenom ha efter orterna Nordmaling och Rundvik det flesta antalet pensionärslägenheter.

Iakttagare

11/2 1987
11/2 1987

Olofsfors slutar med ackordslön

NORDMALING (VK)

Olofsfors AB har ensidigt sagt upp de anställdas löneavtal från årsskiftet – till facket belåtenhet. Det tidigare löneavtalet – som byggde på ackord – gynnade några få medan merparten av de anställda inte på långa vägar kunde nå de topplöner som vissa ackord innebär.

Att företaget sagt upp avtalet medför att facket hårdare kan pressa sin arbetsgivare i förhandlingarna.

I stället för ackordssystem är företaget och facket överens om att införa ett resultatlönesystem, vilket kortfattat innebär att de anställda får vara med och dela på den vinst som Olofsfors AB gör.

– Vi hade att väja på att göra om vårt ackordssystem som omfattar ca 7 000 artiklar eller byta lönesystem och då har vi funnit det bättre att välja det senare alternativet, menar Gösta Dannelöv, facklig förtroendeman.

– Det är bättre med fast månadssystem och bonus till alla än ett ackordssystem som gynnar några få, säger han.

Gösta Dannelöv avfärdar tanken på att de anställda vid Olofsfors AB tillhör landets bäst betalda. I vissa ackordsjobb kan timpenningen uppgå till 75 kr men han hävdar att i genomsnitt ligger lönen vid ca 60 kr per timme.

• Två miljoner

Under 1986 lyckades företaget inte hålla den budget som varit uppsatt för året. Det har däremot kunnat infrias hittills i år, vilket ger Dannelöv hopp för hela året.

– Vi tror att företaget kommer att gå med två miljoner i vinst under 1987 och efter avskrivningarna på nybygget blir nettovinsten troligtvis ca 600 000 kr. Vårt mål är att vi anställda ska få dela på minst hälften av den vinsten.

– Den uppgörelse som vi nu förhandlar om är bra för oss anställda. Den blir rättvis för alla och gäller retroaktivt från årets början. Och efter vad jag hört så är tjänstemännen också intresserade av ett liknande avtal, berättar Gösta Dannelöv.

OWE FREDRIKSSON

13/2 1987
13/2 1987

Kris i Nordmaling

SVAR till Hans Dau som skrev "Behöver Nordmaling ett nytt kommunhus" 9/2:

Nu är det kris i Nordmaling, eller hur skall man tolka Hans Daus (m) inlägg. Dau frågar sig vart vi är på väg och menar förmodligen kommunen Nordmaling. Frågan kan i sig vara berättigad, men det förvånar att det kommer från en representant från ett av majoritetspartierna. Jag kan inte tolka hans inlägg på annat sätt än att splitteringen inom borgerligheten är total vad beträffar investeringar i olika byggobjekt. Det är allvarligt när de som fått väljarnas förtroende att regera inte kan komma överens. Innebörden av er osämja kan leda till handlingsförlamning och därmed det största hotet mot en framtida utveckling av kommunen.

I sin artikel bekymrar sig Dau över en utbyggnad av kommunhuset för en kostnad av 12–15 miljoner kr. Ja, inte själva kostnaden utan att projektet skulle finansieras med lån. Personligen är jag mer bekymrad av själva utbyggnaden än att det betalas med lån. Faran med ett större kommunhus är att den centrala administrationen kommer att växa betydligt. Varje byråkrat verkar föda en ny och snart skulle även en ordentlig utbyggnad vara för liten. Med den trångboddhet som i dag råder tror de man att politikerna skulle tvingas till ett helt nytt tänkande. Varför

ställer sig ingen frågan, hur skall vi organisera arbetet för att slippa göra en utbyggnad? På vilket sätt kan vi föra ut ett ökat ansvarstagande till de olika kommunala institutionerna för att slippa en växande administration vid kommunkontoret?

Dau ser positivt på trenden med ökad inflyttning till kommunen. För att den här inflyttningen inte snabbt skall vändas i andra riktningen måste kommunen bygga ut servicen. Som inflyttare frågar man sig säkert vilken service som kan erbjudas i form av barnomsorg, utbildning, bostäder, fritidsaktiviteter m m. Det är en bra utbyggd service som skall marknadsföra Nordmaling. Tyvärr vänder Dau på hela resonemanget han menar tydligt att först får vi invänta inflyttarnas förstärkning av kommunkassan så det går att betala alla projekt kontant. Det vore ingen katastrof för Nordmaling att uppta ett lån på 10–15 miljoner till något angeläget byggnadsobjekt. I vilket fall som helst blir du tvungen att överdebitera skattebetalarna för att skapa överskott att lägga i investeringsfonden. Slutligen, vad är det för målsättning att ligga längst ner i en statistisk tabell över kommuner med minst skuldsättning?

Kjell Nilsson
Torsbacken

13/2 1987

ORDET FRITT Tillståndet i Nordmaling

ETT FLERTAL inlägg i lokaltidningarna har på ett roande, begripligt och framför allt skrämmande sätt avslöjat delar av den grynma verkligheten inom kommunförvaltningen i Nordmaling. Man får intrycket att många av våra förordade politiker, likt skrämda harar, gömmer sig i något skrymsle för att i det längsta slippa ta några initiativ och fatta några beslut.

Det senaste beläget för berörda politikernas talathet fick vi i ett tidningsreportage 10/2. Ett starkt expanderande företag i Nordmalings centrum har gång på gång de senaste månaderna annonserat efter större lokaler. Minst en tidningsartikel har dessutom berättat om företagets expansion och lokalproblemen. Detta har helt undgått vår högste förtroendevälde Sture Lindgren (c) och den näst högste

John-Erik Nylander (s). Den förstnämnde "brodde inte att situationen var så akut". "Jag var aldrig informerad", säger den andra. Om det funnits ansvars känsla, initiativförmåga och en stark vilja att ge kommuninvånarna service hade situationen kanske föranlett någon åtgärd från någon av dem. Företaget med de svåra lokalproblemen ligger cirka femtio (50) meter från Sture Lindgrens arbetsplats på kommunkontoret och kan ses från dennes fönster. Dessvärre kan vi nog inte göra

13/2 1987 Sven-Erik Berg

Forts. fr. föregående sida

• Målsättning

Klubben har en målsättning att få bort all okynneskörning på landsvägar och i samhället. För att komma dit måste vi ha ordentliga leder så att våra 450 medlemmar kan hålla sig där, uppger han. Sedan måste vi få ut information till även de som inte är medlemmar i klubben vilka bestämmelser som gäller för skoteråkandet. De som förstör i skog och mark är i regel inte medlem i någon skoterklubb, menar han.

I år har vi därför skickat ut en skrivelse till samtliga skoterägare i kommunen och i delar av Hörnefors, med information om klubben och den gällande lagstiftningen för att få köra skoter, säger skoterordföranden. Under våren startar vi ett utbildningspaket i samarbete med skoterorganisationen, Snofed, som rör skotersäkerhet, reparations- och underhållsarbete, upplyser han.

• Ändrade planer

När vi nu inte får några pengar till upprustning måste vi gå andra vägar med våra leder, säger Tillqvist. Vi kan bland annat inte följa kraftledningen vid Torsbäck-
en utan tvingas fara upp till Norrmark.

Nu har grabbarna jobbat flera helger med dessa broar utan ersättning och då känns det extra meningslöst när vi inte får pengar till upprustningen, avslutar Conny Tillqvist.

ANDERS WIKMAN

13/2 1987

13/2 1987

Signaturen "Bondson i Nordmaling" vill inte ha någon systembutik i sin hemort.

System i Nordmaling?

DET diskuteras och raljeras om en systembutik i Nordmaling. Åsikter växlar. Av vad jag sett under många långa år tror jag vi mår bäst av att konsumera så lite som möjligt av de starka dryckerna och att de inte bör vara alltför lättåtkomliga.

Jag har mött unga män som spolerat lovande studier och förstört ett gott äktenskap därför att de hängivit sig åt att konsumera för mycket av starkvaror. Andra har fått svårigheter att sköta sina arbeten.

Det fanns en bonde i byn Gråböle söder om Malingen som gick under namnet "Fattig Anders" i motsats till Rike Anders. Varför? Han hade ju ett mycket bra jordbruk med bra skog. Han älskade starkvaror för mycket och misskötte den fina gården. Fattigdomen inställde sig. Till sist måste något av barnen lämna hemmet. De tre pojkar beslutade att de aldrig skulle använda starka drycker. Ett gott beslut. Två blev skotsamma bönder, en journalist. Ingen av dem

blev en olycklig "Fattig Anders". Jag tror inte någon jordbruksbygd blir bättre och lyckligare av rik tillgång på sprit.

Det fanns i en hamn- och handelsstad en begåvad handelsresande som dessvärre använde för mycket av destillerade drycker. Det gick så långt att hans fina släkt placerade honom i ett av släktens fritidshus 11 mil från staden. Glesbygden fick en inflyttning. Där gick han dagen lång i morgonrock och sysslade med gäss, ankor och höns. De bodde samman i stugan att döma av den stora hög spillning som var hopskottad under bordet. Han var ett spritens offer. Han brukade säga: "Spritens är en mycket dålig mjölkko åt staten. Hon sparkar ut mer än hon mjölkar." Spritskatten som är hög täcker aldrig de kostnader man har för att bota spritens skadeverkningar.

Så svåråtkomlig sprit som möjligt. Starkvarorna berikar varken något samhälle eller landsbygden.

13/2 1987 Bondson i Nordmaling

Vårt varma tack till släkt och vänner, för visat deltagande vid vår kära

Gunhild Lindgren

sjukdomstid, för blommor, tal och sång samt gåvor till missionen. Ett särskilt tack till läkare och personal på avd 2 Nordmalings sjukhem för god omvårdnad.

Nordmaling 13 februari 1987

Syskon och syskonbarn

14/2 1987
14/2 1987

Avloppsproblemen snart lösta

NORDMALING (VK)

Avloppsproblemen i Aspeå går mot sin lösning. Så snart som möjligt ska åtgärder för de enskilda avloppen verkställas och "den stora etappen" – inkopplingen på det kommunala nätet – ska påbörjas till hösten. Det säger tekniska utskottet vid sitt senaste sammanträde.

Avloppet i Aspeå har under flera år varit ett problem – inte bara för de enskilda fastighetsägarna – utan också för Nordmalings kommun. Efter en tid av utredningar och förhandlingar har nu satt upp en tidsplan för projektet.

De avlopp som är anslutna till fastigheter på den södra sidan av

Aspån betraktas som enskilda och ska åtgärdas så snart som är praktiskt möjligt. Det kommer an på var och en av fastighetsägarna att verkställa arbetet men troligtvis kommer det att bli ett visst samarbete.

Från tekniska avdelningen kommer vi att ge information om hur var och en ska gå tillväga för att bli en del av kommunalt bidrag för åtgärderna, säger Sture Hansson, chef för tekniska avdelningen och sekreterare i tu.

Efter samordning mellan respektive fastighetsägare ser han möjlighet för dem att kollektivt beställa en entreprenör för att hålla kostnaderna nere.

• Beredskapsarbete

Den stora etappen – att koppla in fastigheterna norr om Aspån till

det kommunala avlopps nätet i Lögdeå – ska påbörjas tidigast till hösten och bli i form av beredskapsarbete. För att klara höjdskillnaderna och det höga grundvattnet finns bl a krav på två separata pumpstationer.

Tekniska utskottet anammade som väntat det senast presenterade – det billigaste – förslaget till utbyggnad av kommunhuset. Det innebär dels en liten utbyggnad och dels en påbyggnad av en tredje våning på huvudbyggnaden. Tu:s beslut blev att remittera förslaget till de som tidigare även yttrat sig över de två förstnämnda. Tu vill ha in svaren senast 10 april för att kommunstyrelsen ska kunna diskutera alternativen den 28 april.

• Höjer bro

Tu beslöt också att bron över

Öreälven i Hyngelsböle ska höjas 50 cm. Förslaget kommer från tekniska avdelningen som en följd av de problem som uppstod vid islossningen, våren 1986. Pengar kan tas från de avsatta för återställningsarbetet som beräknades till 80 000 men som blev 25 procent billigare. Lekparken i kvarteret Kolbacken, Rundvik, ska förbättras med ny lekutrustning och planering. Kostnaden beräknas till 46 000 kr. Kompletteringen av lekutrustningen i Gräsmyr beräknas till 20 000 kr.

14/2 1987 OWE FREDRIKSSON

14/2 1987

Skoterklubb nekas bidrag "Upprustning av leder kommer att försämrast"

NORDMALING (VK)

– Vi kan inte fortsätta med upprustningen av kommunens skoterleder. Pengarna räcker inte till. Det säger Conny Tillqvist, skoterklubbens ordförande, efter beskedet från fritidsnämnden att inte ge klubben pengar till upprustning.

Skoterklubben har i en ansökan begärt 4 000 kronor i upprustningsbidrag för de 25 mil långa led-systemet genom kommunen samt ett underhållsbidrag på 300 kronor per mil.

Vid fritidsnämndens senaste sammanträde beslutade man att klubben skulle få 300 kronor per mil i anläggningsbidrag från och med 1988. Motiveringen var att det inte fanns några pengar i årets budget. Bidraget skulle maximeras vid 10 000 kronor per år och vara under förutsättning att hela kommunen täcktes av skoterleder.

– Kommunens nej, ställer alla våra planer på kant. Vi behöver pengar nu, säger Conny Tillqvist.

• Samarbete

– Vi har startat ett samarbete med Vattenfall om att nyttja deras ledningsnät för skoterleder. De får hjälp av skoterklubben när det är strömbrott och snabbt vill åtgärda felen, säger han. För detta har Vattenfall givit oss ledningsstolpar till ramverk åt broar över bäckar och åar. Vattenfall har även schaktat och grävt ner stolparna åt oss. Virke att köra på får vi betala själva, uppger Tillqvist. I våra planer ingår att bygga fem broar detta år. Två, är i det närmaste klara, men sedan syns inte pengarna räcka till.

– Klubbkassan är inte bara till för att bygga broar eller andra reparationer, tycker han. Vi har också ett bra samarbete med polisen och skogsbolagen. Om polisen vill ha hjälp så ställer vi upp omedelbart. Samarbetet med skogsbolagen är naturligt, då de inte vill att en massa skotrar kör omkring på planteringar eller hyggen. I klubben är också bestämmelsen att vi inte kör upp några leder om det är mindre än 30 centimeter snö, säger Conny Tillqvist.

– Under två lördagar har vi jobbat med att iordningställa bron vid Loviken, Bredvik, uppger fr v Stig Hägglund, Martin Sjöström, Martin Malmsten och Conny Tillqvist.

13/2 1987

13/2 1987

Forts. nästa sida!

historia

110 år gammal loggbok berättar

Aventyrlig resa till Nordmaling

Gamla skutskeppare har mycket att berätta. Synd bara att så få noteringar finns kvar. Men de som finns är onekigen intressanta. Här är en intressant berättelse ur skonerten August av Lohärads loggbok från 1866.

Synd att säga att det rör sig om en bok. Det rör sig mest om befraktningsdokument, lotssedlar, proviantnotor och hamnavgiftskvittor från en långt svunnen sjöfartsepok.

"Nu är det vår och första maj, i skyn hörs lärmusiken. Nu ligger skutorna på svaj för väg och vind i viken.

Så här skrev skonertens kapten Yngve Jansson om vinterliggarnas uppbrott efter de svåra nödåren i slutet på 1860-talet. Men låt oss gå vidare i anteckningarna.

Vintern 1876-1877 låg skonerten August vid Lunda udde och i mars/april började vårustrustningen med bl a snöskottning och översyn av skrov, rigg och segel. Någon av de första dagarna i maj låg August upputsad och klar och tjärdoftande och i mitten på månaden anlände en stadig proviantskjuts med bl a salt fläsk, sill, potatis, ärtor, bröd, mjöl, socker, salt och kaffe från handelsman Anton Åkerström i Lohärad.

Dessutom kompletterades förrådet med fyra kannor brännvin (ca 10,5 liter) och en kvarts kannor dubbla malörtsdroppar, innan man lätade ankar och avseglade till sågverksdistrikten i norr.

● Byte av skeppare

1877 års seglation hade börjat och innan den avslutades i mitten på december hade skepparen och hans besättning fått uppleva flera allvariga händelser. Det blev

också byte på skepparposten, som övertogs av skepparen C E Olsson från Östhammar.

August var destinerad till Väja ångsågs lastageplats i Ångermanälven, för last av virke till Vordingborg i Danmark. Uppgifterna om den resan är sparsamma, men dateringen på ett par lotssedlar talar för att den skedd under slutet av augusti. Den 20 juni seglade August nedför älven med 7 000 kubikfot bräder i lasttrum och på däck och först den 15:e juli, d v s nästan en månad senare, siktades danska kusten. Kosten av salt fläsk och sill i all åra, men nog blev den kosten i ansnotor under de första dagarna i Danmark, visade att det var bråttom med bl a fisk, kött och färskkvatten i Vordingborg.

● Åter mot norr

Från Vordingborg gick August till Oaxens kalkbruk och där lastade man 3 000 center kalksten och

2 000 kubikfot släckt kalk som skulle till Olofsfors Bruk och dess masugn inne i Nordmalingfjärden.

Redan i Ålands hav mötte hårt väder och besättningen hade ett svårt arbete med att bärga seglen under färden längs norrlandskusten. Med sin tunga last pressades fartyget svårt och besättningen hade ett hårt arbete vid pumparna, då sjön vräkte in över fartyget. Efter sjutton evighetslånga dygn låg man äntligen utanför Olofsfors. Lots togs ombord och fartyget var i säkerhet vid lastageplatsen.

● Vatten i kalkstenslasten

Vid lossningen visade det sig, att vatten trängt upp i kalkstenen. Då bruksdisponenten G Thorsen fick meddelande här om, vände han sig genast till kronolänsmanskontoret i Nordmaling och anmälde protest mot skeppare och rederi. Dagen därpå stegade disponenten i säll-

skap med kronolänsman C Noring, sjökaptanen P Lindstedt och murräsmästare S Holmqvist över landgången för att tillsammans med skepparen besiktiga lasten.

● Förstördes

Man konstaterade att omkring hälften av kalkpartiet blivit oavvänderbart för murringsändamål, men ville å andra sidan inte utdöma det helt, då det efter torkning kunde användas i jordbruket.

Fullt pris ville dock ej disponenter erlagga för den till gödningsämne förvandlade kalken och efter värdering fann man skäligt att reducera priset från 33 till 10 öre kubikfoten. Och därmed förklarade sig parterna nöjda.

Med last av 74 storfamnar bjöskved avseglade August från Olofsfors till Stockholm. Och en dag i mitten av september var man framme vid destinationsorten "vedkajen vid Nybroviken".

HERBERT BYLUND

14/2 1987

14/2 1987

Beslut saknas om redan utlysta jobb

NORDMALING (VK)
Socialbyrån i Nordmaling har utannonserat fyra tjänster som hemvårdsassistenter utan att normalt formella beslut om jobben tagits i kommunfullmäktige. I 1987 års budget finns inga pengar upptagna och något beslut i fullmäktige, som avsätter medel för tjänsterna, har heller inte tagits.

Utannonseringen sker trots detta med kommunledningens goda minne.

- Kommunfullmäktige har beslutat och antagit det presenterade förslaget till äldreomsorgsplan och i den förutsatts att vissa personalförändringar ska ske, säger Gösta Jonsson, kansli- och personalchef.

Det har till VK:s kännedom framkommit att det råder en viss känsla av uppgivenhet i en del av de personalkategorier som berörs av omläggningen av kommunens inriktning av äldreomsorgen. Vetskapen om ärendets handläggning har också tvingat fram vissa frågeställningar kring beslutet att utannonsera hemvårdsassistenttjänsterna.

Margareta Lundberg, m, ordförande i socialnämnden ser ändå besluten som helt naturliga.

- Vi har pengar avsatta för dessa tjänster men kostnader kommer inte att belasta den kommunala kassan utan tas från den ersätt-

ning som landstinget betalat ut för att vi tar över vården.

Margareta Lundberg klargör också att den distriktsindelning som skett visserligen kommer i ett sent läge men att den varit förutsatt under hela arbetet med äldreomsorgsplanen.

• Färre föreståndare

Hemvårdsassistenterna får en arbetsledande funktion inom hemsjukvården och dessa tjänster kräver därför en viss nivå av kompetens utöver de andra som arbetar inom omsorgen. Enligt vad VK erfar så finns det sju kompetenta personer inom kommunens äldreomsorg som kan söka de fyra tjänsterna, däribland de tre personer som i dag har tjänst som äldreomsorgsföreståndare. Eftersom Strandholmen efter ombyggnaden delvis blev ett servicehus och bara till en del vårdinrättning för slutna äldreomsorg försvinner dagens behov av 2,5 tjänst.

- Vi vet i dag inte om behovet blir 1 eller 1,5 tjänst när den nya vården är utbyggd, konstaterar Margareta Lundberg.

Någon egentligen förhandling mellan kommunen och äldreomsorgsföreståndarna om att deras tjänster delvis kommer att försvinna har inte hållits. Gösta Jonsson menar ändå att "förändringarna varit kända". En utredning av ledningsorganisationen i den nya omsorgen är beställd till i mars.

OWE FREDRIKSSON

60 år i morgon torsdag 19 februari Tage Svensson, Nordmaling.
60 år i dag onsdag 18 februari Olov Hallström, Hallen, Nordmaling.

● ORDET FRITT

Gymnastiken i Baggård

SVAR till signaturen "Missnöjd förälder" som skrev "Baggårds-gymnastiken" 22/1:

Signaturen ställer en del frågor till undertecknad om Baggårds skola. Den diskussion som fördes i senaste fullmäktige, där vi socialdemokrater argumenterade mot Baggård, gällde anvisande av medel till projektering samt upptagande av lån för byggande av gymnastikhall. Vad vi särskilt vände oss emot var att varken i skolstyrelse, kommunstyrelse eller fullmäktige presenterat något material som antydde ett behov från skolans sida. Utan snarare en uttryckt mening i företrädarens argumentation om att det gällde en lokal för fritidsverksamhet. Om det är fritidsverksamhet som avses kan undertecknad meddela att kommunen överlåtit tomt och skolmåltilslokal till Baggårds byamän utan kostnad och att vi socialdemokrater är beredda att på liknande sätt som skett i andra byar stötta Baggårds byamän i en upprustning. Vi tycker att kommunens anställda och elever ska ha bra arbetsförhållanden. Det främjar trivsel och resultat. Signaturen "Missnöjd förälder" kan kontrollera att under vår ledning fick kommunens skolor en betydande standardhöjning. Nybyggnader i Håknäs och Gräsmyr, större och mindre förbättringar i Norrfors, Nyåker, Hörnsjö, Rundvik samt Lögdä. Kyrkovallens läg- och mellanstadium är i behov av lokaler samt personalutrymmen. Vi hade för avsikt att under -87 bygga ihop enheterna. Vi tycker också att sociala

skulle ges lokaler där för att kunna starta en integrering mellan lågstadi- och förskolebarn, i likhet med vad som sker på andra orter. Men hittills har den borgerliga majoriteten inte åstadkommit något.

Sedan Baggård. I de planer vi hade skulle en enklare utbyggnad utföras, samtidigt skulle en upprustning ske. Vad som hänt eller inte hänt, sedan majoritetsbytet har vi inte ansvar för. Vi kan konstatera att den förändrade inriktningen på verksamheten i Baggård, centrens vallöfte om gymnastikhall, gjort, att de planer vi hade har lagts på is. "Missnöjd förälder" tycker att skolchefen har svårt med matematiken. Jag ställer upp på hans sätt att räkna. Men "Missnöjd förälders" sätt att räkna ger jag inte mycket för om han/hon räknar barn i Baggård på samma sätt som s-röster behövs nog hjälp av skolchefen. Vi har betydligt fler röster än en femtedel, nämligen 43,8%.

Sammanfattningsvis tycker vi det är viktigt med bra underlag för att kunna fatta vettiga beslut. Politikerna måste ge kommunens förvaltningar klara riktlinjer och möjlighet att utarbeta förslag som tar hänsyn till ekonomi, planering samt att även ha en långsiktig syn med i bilden. Det är inte god kommunalpolitik att en förtroendevald lärare "i plena" hos en skolstyrelse kastar fram en investering på närmare 2 milj utan en enda utredning bakom, annat än en formulering i ett valprogram.

John-Erik Nylander (s)

Patientförening med lyckat år

NORDMALING: Patientanhörig och personalförening, PAP, har hållit sitt årsmöte i Nordmalings sjukhem. Den sittande styrelsen omvaldes och består av Karl-Gösta Andersson, ordförande, Karin Engman, sekreterare, Eivor Lindqvist, kassör, Astrid Kolvik, Gunhild Olovsson, Einar Edström, Holger Lindberg, Vivan Jonsson, Allan Ström.

Varje avdelning har under året svarat för sina egna aktiviteter och det har utfallit så väl att beslut har tagits att samma regler ska gälla även för det nya verksamhetsåret. Avslutningsvis underhöll Henrik Engman med diktläsning samt sång till eget ackompanjement. Han ledde även allsöngen.

• Jennifer Marklund och Agneta Karlsson, båda Hörnefors, var två av de ca 400 som besökte Ålidberget i söndags.

Äntligen snö!

— invasion av kustens backar

NORDMALING (VK)
Skidanläggningarna i Ålidberget, Nordmaling, och Buberget, Vindeln, invaderades formligen under gårdagen. Köerna framför skidliftarna var rekordlånga och allt tydde på att slalomtusiasterna äntligen fick utlopp för sin uppdämda åklusta. Agnäsbacken, Bjurholm, förblev däremot stängd och i telefonsvararen hänvisades till snöbristen.

Årets första riktiga skidhelg för slalomtusiasterna i kustlandet inträffade i går. Efter veckor av väntan kunde ca 400 åkare samlas i Ålidberget, Nordmaling, för att ta de nypreparerade backarna i anspråk. Efter de senaste dagarnas häftiga snöfall hade backpersonalen inför söndagen arbetat frenetiskt för att packa backen och bara under lördagen körde man 16 timmar.

— Visst var det jobbigt, men nu när man ser att så många kommit hit så var det värt mödan, konstaterade Kjell-Anders Hörnkvist och Atle Evelid.

• Invasion

Även för Bubergets skidanläggning i Vindeln rapporteras invasion i backen. När VK på eftermiddagen kontaktade skidstugan berättade personalen att det hade varit fullt upp hela dagen att antalet åkare även vid överträffade en normal söndag. Bilparkeringen var fullbelagd hela dagen.

I Agnäsbacken, Bjurholm, var det däremot ingen personal som lyfte på telefonluren. I stället svarade en automatisk telefonsvarare att backen ännu inte hade öppnats för säsongen till följd av snöbristen.

• El-avbrott

Olyckligtvis inträffade ett el-avbrott vid Ålidbergets skidanläggning vid 12.30-tiden. Efter en stunds letande bland säkringsdosor och kontakter konstaterades att felet inte fanns inom anlägg-

• Björn Wrethén, Nordmaling, konstaterade att el-avbrottet inte fanns i anläggningens el-central.

ningen utan i tillmatningen.

Efter ett timplångt avbrott började liftarna återigen att dra upp folk i backen. Som kompensation kördes de i stället på övertid.

OWE FREDRIKSSON

16/2 1987
16/2 1987

+

Vår käre
**Sven Julius
Dyberg**
* 23/8 1901
har i dag stilla insomnat.
Nordmaling den 15 februari
1987

MARIA
Gerd och Erik
Göran och Nancy
Barnbarnen

Lär mig, du skog, att vissna glad
En gång som höstens gula blad:
En bättre vår snart blommar
Då härligt grönt mitt träd ska stå
Och sina djupa rötter slå
i evighetens sommar

Begravningen äger rum i
Nordmalings kyrka fred 20/2 kl
14. Efter akten inbjudes till
minnesstund i Församlingsgår-
den. O s a sen 19/2 t. Fonus,
Nordmaling, 0930/111 70. Tänk
på Cancerfonden pg
90 19 51-4.

18/2 1987

Körde bäst fick buckla

NORDMALING: MHF-avdelningen har haft sitt årsmöte. Den har under det gångna verksamhetsåret ökat med tre medlemmar och består nu av 164. Under året har MHF-arna i Nordmaling bl a genomfört ett familjeral under hemvandarveckan samt Mopedmästaren, Cykelmästaren, halkkörning, Rädda Livkampanj, samt Barn i bil.

Samuel Ledström fick motta en buckla för sin fina insats i Mopedmästaren. Årsmötet besöktes av Ivan Holmlund från Ansvar och han redogjorde om försäkringsfrågor. Distriktet representerades av Sonia Hermansson, Umeå.

Styrelsen består av Stig-Ove Persson, ordförande, Rose-Marie Johansson, Ture Jakobsson, Ingrid Holmberg samt nyval av Tomas Sjölund.

18/2 1987

Häftiga reaktioner efter beskedet att Bäverloppet stoppas

NORDMALING (VK)

Årets Bäverlopp ställs in på grund av att det är för få deltagare anmälda. Det fastställdes arrangörerna under tisdagsförmiddagen efter telefonkontakt med berörda föreningar.

– Vi har endast 40 anmälda skidåkare i dag tisdag och då kan vi inte genomföra tävlingarna, säger Sven-Erik Berg vid Nordmalings IF.

– Förberedelserna har tills i dag kostat oss cirka 3 000 kronor och skulle vi genomföra tävlingen blir kanske förlusten det dubbla. Det är helt meningslöst att genomföra en tävling med mera funktionärer än skidåkare, uppger han.

– Det är då bättre att helt ställa in det som skulle blivit det 21:a Bäverloppet. Våra förberedelser är nu helt onödigt arbete, säger han. Det såg så bra ut när vi under helgen fick tillräckligt med snö för att genomföra tävlingen. Spåren är i det närmaste klara och alla funktionärer är förberedda på att köra loppet, men nu går det inte, upplyser han.

– Det lägsta antalet anmälda vi tidigare haft under motsvarande tid har varit 140 personer, säger Sven-Erik Berg. Med efteranmälningar har deltagarantalet stigit till cirka 200. Nu har endast 40 personer anmält sig och då kommer vi aldrig upp till 100 åkare, tror han.

• Fyra föreningar

Arrangörerna av Bäverloppet är idrottsföreningarna i Bjurholm, Agnäs, Nyåker och Nordmaling. Under tisdagsförmiddagen var inte alla föreningar helt överens om att ställa in tävlingen. Med röstsiffrorna tre mot en blev beslutet att avlysa tävlingen.

– De som har betalat in startavgiften får tillbaka sina pengar, säger Sven-Erik Berg, vid Nordmalings IF.

– Att skidtävlingar ställs in till följd av för få deltagare får anses som mycket ovanligt, säger Torsten Palm, utbildningsansvarig vid svenska skidförbundet i Västerbotten.

• Skandal och svek

– Det är helt enkelt skandal att ställa in en skidtävling på dessa premisser, säger Torsten Palm. Först går föreningarna ut

FOTO: ANDERS WIKMAN

• – Stopp. Du kan vända om. Det blir inget Bäverlopp i år. Det är för få anmälda, säger Astbjörn Ottesen till Bengt-Åke Åström på trampmaskinen vid Agnäs skola på tisdagsförmiddagen.

och reklamerar för en skidtävling som skall genomföras. Sedan kommer de helt plötsligt på att de inte skall genomföra något långlopp.

– Det är ett svek mot alla de som anmält sig till tävlingen, tycker en upprörd skidledare Torsten Palm.

– Det måste vara något fel på organisationen som ställer sig i denna situation. Redan i fjol fick arrangörerna klagomål på spåren och kunde redan då se att det vore dax att göra något för att förbättra tävlingarna. Vad jag kan se har det inte hänt så mycket för att göra Bäverloppet till vad det har varit, säger han.

– I södra länsdelen har Masoniteloppet och Bäverloppet varit något av ett begrepp. Vad blir det nu av skidåkning om även IFK Rundvik tvingas ställa in Masoniteloppet som redan är flyttat två gånger på grund av snöbrist? undrar Torsten Palm, i egenskap av representant för skidförbundet.

• Flera klagomål

– Jag blir mycket besviken över arrangörernas beslut att avlysa Bäverloppet, säger Sture Eriksson fritidsintendent i Bjurholm. Genom att loppet nu ligger 14 dagar före

Vasaloppet och att det genomförs i klassisk stil gör att det är en perfekt genomkörare inför Vasaloppet. Många har redan hört av sig till mig här i Bjurholm och klagat, säger han.

– Det finns snö och enligt väderleksprognosen blir det mycket bra väder till helgen. Under mycket perfekta förhållanden skulle årets Bäverlopp kunna bli en succé, men nu blir det en ren katastrof, tycker Sture Eriksson.

– Det är dumt och meningslöst att bjuda in till en tävling och sedan inte genomföra den även om det nu inte är så många deltagare. Jag är övertygad att skulle vi bara tala om hur bra detta långlopp är skulle vi före söndag ha minst 100 deltagare, säger han.

– Då vore åtminstone dessa nöjda med Bäverloppet och vi hade något att jobba vidare på, avslutar han.

• Pengar tillbaka

– Vad jag kan se i våra bestämmelser betalar arrangörerna endast tillbaka halva startavgiften, säger Torsten Palm. Normalt sker återbetalningar när snöbristen eller kylan sätter stopp för tävlingarna. Nu är det andra orsaker och då blir det intressant att se hur mycket pengar som arrangörerna betalar tillbaka, säger han.

ANDERS WIKMAN

18/2 1987
18/2 1987

Sven Dyberg, Nordmaling. På sjukhemmet i Nordmaling avled under söndagen tjänsteman Sven Julius Dyberg, Nordmaling, i en ålder av 85 år. Han sörjes närmast av maka Maria samt två barn med familjer.

Han var född i Nordmaling och växte upp i en syskonskara på fem pojkar. I unga år genomgick han olika jordbruksutbildningar i södra Sverige.

Hans första arbete var som bokhållare på Sörbyn. Sven Dyberg jobbade några år som tummare i skogen innan han i början på 1930-talet fick anställning vid Nordmalings Ångsåg AB. Där arbetade han som tjänsteman fram till sin pensionering.

1940 gifte han sig med Maria, född Nilsson, bördig från Luleå.

Hans stora intresse som följt honom sedan unga år var all slags jakt. Förutom jakten tyckte han om att vara ute i skog och mark samt att ta hand om hemmet och dess trädgård.

Många av sina lediga stunder tillbringade han i familjens sommarstuga i Järnasklubb. Genom åren blev Sven Dyberg en välskild och omtyckt person för nordmalingsborna.

Berättade om hjälpmedel

RUNDVIK: Om den planerade organisationsförändringen inom SRF (Synskadades Riksförbund) från nuvarande kretsar till lokalföreningar, informerade ombudsman Allan Lundström,

Skellefteå, vid årsmötet med Nordmalingskretsen av SRF i Rundviksgården i måndags.

Mötet tog inget beslut i organisationsfrågan utan man ville i lugn och ro fundera på saken.

Ann-Marie Norman, kanslist vid HCK-kontoret i Nordmaling, berättade om den telefonsvare för synskadade som nu finns på kontoret, samt om de olika hjälpmedel efter rekommendation från läkare.

Ordföranden Sven-Olof Näs-lund, omvaldes liksom ledamöterna Gunnbritt Åberg och Eva Söderström. Övriga i styrelsen är Siri Lindberg och Holger Bro-man.

Kyrkobröder på besök

NORDMALING: Ett 100-tal kyrkobröder med damer, från Vännäs, Umebygdens och Umeå stads kårer tillsammans med Nordmalings kyrkobrödrakår, deltog i högmässan i Nordmalings kyrka på söndagen. Kyrkvård Karl-Gustav Wilhelmsson hälsade dem särskilt välkomna. Skriftemålet framfördes av Axel Hofverberg och predikan hölls av kyrkoadjunkt Walter Hjorth. Sång framfördes av vännäsbröderna Alf Wällberg och Klas Nilsson. Efter gudstjänsten var det kyrkkaffe i församlingssgården. Där medverkade återigen missionären och kyrkoherde emeritus Axel Hofverberg samt K-G Wilhelmsson som bl a berättade om församlingen och om församlingssgårdens historik. Bengt Järnemar, ordförande i Umeå stads kår, tackade för gästfriheten och hoppades som de övriga att besöket skulle bli inledningen på en ny tradition.

Vårt varma tack

till släkt och vänner, för visat deltagande vid vår kåra

Gunhild Lindgren

sjukdomstid, närvaro vid jordfästningen, för blommor, tal och sång samt gåvor till missionen. Ett särskilt tack till läkare och personal på avd 2 Nordmalings sjukhem för god omvårdnad.

Nordmaling 13 februari 1987

Syskon och syskonbarn

Isaksson först kaffe sedan

NYÅKER: På söndagen höll EFS i Nyåker sitt årsmöte.

Först hölls högmässagudstjänst i kyrkan där kyrkoadjunkt John Isaksson predikade. Därefter följde kaffeservering.

Sen samlades EFS-föreningens medlemmar till årsmöte. Mötesförhandlingar hölls i vanlig ordning, och av kassaredovisningen kunde utläsas att föreningen hade haft en kassaomsättning på 199.000 kr och av dessa hade 67.700 skickats iväg till EFS och svenska kyrkans mission i in- och utlandet.

Styrelsen består av Allan Bäckman ordförande, Thorsten Sandström vice ordförande, Ulla Holmlund sekreterare, och Sven Svensson som kassör. Av verksamhetsberättelsen framkom att föreningen har en mycket god tillslutning vad det gäller ungdomsarbetet. Ett 50-tal ungdomar är med i de olika ungdomsgrupperna. Dessutom har föreningen tre olika sånggrupper och en bibelstudiegrupp.

Till ombud för EFS rikskonferens i Uppsala valdes Manfred och Berta Jakobsson samt Elsie Fredlander, och till EFS länskonferens i Lycksele valdes Greta och Thorsten Sandström.

Årsmöte på sjukhemmet

NORDMALING: Sjukhemets patientförening höll på lördagen sitt årsmöte. I patientföreningen ingår även anhöriga till de sjuka. Mötet, som leddes av ordföranden, Karl Gösta Andersson, Håknäs, var så välbesökt att samlingslokalen blev nära nog otillräcklig. Till arrangemangen hörde både sång och musik av Henrik Engman.

Styrelseberättelsen skvallrade om goda aktiviteter och kassörskan hade heller inga bekymmer med kassorna, som är skilda på de olika avdelningarna.

Till styrelse för 1987 valdes Karl-Gösta Andersson ordförande, Karin Engman sekreterare, Eivor Lindqvist kassör. Övriga i styrelsen blev Gunhild Olofsson, Eivor Edström, Vivan Jonsson, Alvar Ström och Holger Lindberg.

Vidare valdes ombud för de olika avdelningarna: Avd. 1 Alice Jonsson och Edit Bäckström, Avd. 2 Gunhild Olofsson och Selma Eriksson och avdelning 3 Astrid Geijer och Astrid Johansson. Årsavgiften fastställdes till 25 kr.

För framtiden planeras vissa mindre om- och tillbyggnader. Det gäller främst uteplatser sommartid och förbättringar när det gäller miljö och vård.

- I Catharinakapellet, Nordmaling, jordfästes under lördagen Sigfrid Eriksson, Gräsmyr: Officiant var kyrkoadjunkt John Isaksson.

- I Catharinakapellet, Nordmaling, jordfästes under lördagen Hilda Jonsson, Öre. Officiant var kyrkoherde emeritus Axel Hofverberg.

Kiosk-mystik

□ Kurre har lekt detektiv i veckan. Efter en påringning från en trogen kurrensackläsare stod det klart att telefonkiosken i centrala Nordmalings samhälle hade försvunnit efter helgens snöskottning.

Kurre - som är en allmänhetens tjänare - gav sig genast i väg för att försöka lösa mysteriet. Det dröjde heller inte länge förrän lugnet åter hade lägrat sig över samhället. Kiosken återfanns nämligen - överskottad. Gatans obestridde härskare - snöröjarna - hade med dödsförakt i ett obehagligt ögonblick dränkt den orangeröda - ständigt frekventerade - budbäraren under ett lager av snö.

Tack vare Kurrens snabba uttrycksnerv löste sig problemet inom loppet av några minuter. Så snart Kurre visade sig framför kommunhuset med sin kamera slog någon larm och i rödaste rapport kom en snöröjare med höjd lans... förlåt skopa.

• Återfunnen kiosk.

Nordmalingsborna — vad vill de bygga?

SVAR till Kjell Nilsson som skrev "Kris i Nordmaling" 13/2:

Kjell Nilsson skriver i ett svar till mig, på min fråga "Behöver Nordmaling ett nytt kommunalhus?", att det är kris i kommunen. Hur han kan tyda den optimism och utveckling, som nu sker på alla områden, med ökad inflyttning som resultat, till att innebära en kris är obegripligt. Han skriver också att de olika uppfattningar, som finns om vilka byggprojekt kommunen skall satsa på, kan leda till handlingsförlamning. Snälla Kjell, nog råder det väl motsatsen till handlingsförlamning. Som jag framhöll i mitt förra inlägg bygger vi nu, efter den förra majoritetens förhållning, antligen ett nytt servicehus för pensionärer och handikappade, en ny samlingslokal, nya pensionsbostäder och gör en ombyggnad av ålderdomshemmet för att nämna något.

Vad gäller nytt kommunalhus tycks vår inställning vara likartad även om du inte vill låtsas förstå det. Du är liksom jag bekymrad för utbyggnaden och dess konsekvenser. Du säger också: varför ställer sig ingen frågan hur vi skall organisera arbetet för att slippa göra en utbyggnad. Du vet mycket väl sedan vår tid tillsammans i kommunalpolitiken, att jag ofta ställt den frågan. Däremot tycker jag att det från din sida innebär ett positivt nytänkande. Du som alltid sjungit

den offentliga sektorns lov.

För att sen komma till den punkt där vi inte är överens, frågan om lån eller inte. Jag skall förtydliga mig och säga att min negativa inställning till lån gäller inte bara kommunalhus utan alla kommunala byggnationer, som inte går att finansiera med hyresintäkter. Anledningen är väl ganska självklar, räntor på lån går ej att dra av för en kommun och innebär då att de pengar, som går till räntor måste tas från skattebetalarna. Skatteinkomsterna kan då inte användas till åldringsvård, barnomsorg, undervisning m m fullt ut. Att betala investeringarna direkt utan lån innebär ingen överdebitering av skattebetalarna. Kapitalkostnaden måste alltid betalas tillbaka, amorteras, men vid lånefinansiering även räntorna. Därför är det en god målsättning att ligga bra till i statistiken över de kommuner, som har låg skuldsättning.

Slutligen, om många fler än du och jag, Kjell, ställer upp och säger nej till ett nytt kommunalhus, finns det större förutsättningar för att vi i Nordmaling skall kunna genomföra några av de önskemål människorna i kommunen har. Jag tycker då satsningar på sysselsättning är viktigast så att den positiva trenden består när vi nu har lyckats vända den rätt.

Hans Dau (m)

19/2 1987
19/2 1987

Bildar opinion

□ Nordmalings ridklubb har blivit opinionsbildande. Det senaste greppet är att gå ut och samla namnunderskrifter för byggandet av ett ridhus. En av klubbens anställda, **Kalle Rönnberg**, besökte VK:s Nordmalings-redaktion häromdagen och passade då på att lämna en lista.

— Totalt ska vi lämna ut ett 100-tal listor och redan nu verkar intresset stort, berättade han, även om han vid det tillfället bara hade ounder-tecknade papper.

Kurre tycker naturligtvis att det är roligt att läsa alla namn som hamnar på papperen.

— Våra krav är att ridklubben ska få fortsätta att verka i kommunen och stödja ungdomarna, berättar Kalle Rönnberg.

• Kalle med lista 19/2 1987

19/2 1987

— Olika former av studiecirklar kan vara bra för just din förening, säger ledarna vid föreningsledarutbildning i Nordmaling. Längst fram till v Dan Jakobsson Sisu, stående Åke Eriksson, Mellansels folkhögskola, och Torsten Palbom, fritidsnämndens ordförande.

Planeringskurs för ledare

NORDMALING: Under lördag och söndag genomfördes en planeringskurs för föreningsledare i Nordmaling. Arrangemanget som endast lockade 15-talet deltagare var ett samarbete mellan fritidsnämnden i Nordmaling och Mellansels folkhögskola. Under två dagar fick kursdeltagarna lära sig grunderna för att få en bättre förening. Mål och metoder inom förenings-

arbete var några av de ämnen kursen behandlade. Kursledare var Ove Jonsson och Åke Eriksson, lärare vid Mellansels folkhögskola. Torsten Palbom fritidsnämndens ordförande, Gösta Norberg fritidsintendent och Dan Jakobsson representant för Sisu deltog i kursen med uppgifter på hur situationen är i kommunen samt lämnade tips.

19/8 1987
19/8 1987

20 VÄSTERBOTTENS-KURIREN torsdag 19 februari 1987

Nordmaling-aktuellt

Samlingslokalen invigs veckolång festival för

NORDMALING (VK)
Nu är det två månader kvar till invigningen av den nya samlingslokalen i Nordmaling. Arbetet flyttar normalt med bygget och lördagen den 25 april är det premiär. Då börjar en veckolång "festival" med dagliga inslag som bör tillfredsställa alla och envar som är intresserad att göra ett besök.

Huvudarrangemanget blir på premiärlördagen med musikalen Vita Hästen, folkmusik, trolleri, dans och mycket annat. Allt framfört och förhoppningsvis - be-
skådat av glada människor i kläder från svunna tider. Det ska bli en fest i gammal god stil - Good old days!

Två månader kvar och VK har tagit tillfället i akt och "glutats" bakom draperierna till både kör och klämedvetna kommunbor.

• Upplevelse
Vita Hästen - musikalen som framförs på de stora teaterna och framskalongerna runt om i världen - blir en upplevelse värd att minnas - jag lovar. Aktörerna består av deis Åke Byströms duktiga sångare i kören Vokalerna och deis dess förstärkning för dagen -

solisterna Elisabeth Hjortek och Anders Lundström, båda sångare i kören Sångkraft.
Elisabeth är sopran och Anders tenor och båda ser de förvånansfullt fram mot premiären i den nya lokalen. Det är alltid intressant - och lite spännande - att få prova en ny lokal och testa dess akustik.

• Roligt med operett
- Det är roligt att sjunga operett, berättar de båda när VK träffar dem vid ett träningspass med Vokalerna. Alla var på ett härligt släktmöte och det skojades friskt sångarna emellan och mellan Åke och sångarna i synnerhet.
Träningen tillsammans är också

• Ett måste
- Just det, tidstypiska kläder blir ett måste för en fullständig succé, konstaterar Åke Byström, en av de största entusiasterna inför premiärdagen. Tillsammans med Lena Dahlberg, kulturmåndens sekreterare och fritidsnämndens intendent Gösta Norberg, ingår Åke i en arbetsgrupp som har tagit

• Vokalerna under ledning av Åke Byström lovar en trevlig musikstund tillsammans med operetten Vita Hästen.

• Blir det bra så här, undrar Helga Dahlberg och provar en provtagningen.

• Elv Holmlund håller i spegeln och uppmanar

• Elisabeth Hjortek och Anders Lundström är solister i operettuppsättningen av Vita Hästen.

Lycka kan vara att få gå och köpa nya tapeter

Hos oss kan Du direkt från lagerhyllan välja bland 100-tals mönster i plast och vinyl.

Välkommen till

TAPETLAGRET

Tel. 0930/109 89 NORDMALING.

PRIS EXTRA

PRINSKORV
kg 48:90

LEVERPASTEJ
kg 32:90

KASSLER
kg 69:80

DRABANTOST
kg 36:50

**APELSINER
ÄPPLEN
PARON**
950 kg

Olofsstors Brukshandel
0930/100 88

Nordmalings ELTJÄNST
Tel. 0930/101 65

TILL ER TJÄNST

4-platt spisar från 3.290:-
Mikrovågsugnar, Grillar m.m.

KUNGSVÄGEN 40. Tel. 0930/101 65

HÄMTPIZZA
FREDAGAR KL 17-21

TemaGården

Hemvägen 1, Box 10, 914 00 Nordmaling. T. 0930/100 55.

BOSCH BUTIKEN

BÄCKSTRÖMS MOTOR
NORDMALING Tel. 0930/100 57

VÄRMEHETEN börjar komma

Välkommen in och titta!

☆ DAM
☆ BABY ☆ BARN

Nordmaling - 0930/102 94

NORDMALINGS KYLSERVICE

SÖLGÅRDEN, LEVAR 0930/15 75

CHANSEN
Från Husqvarna

Husqvarna Bellerina 510/501

Det perfekta köket, där det är viktigt om du vill ha ett kök som är både vackert och praktiskt. Husqvarna Bellerina 510/501 är ett kök som är både vackert och praktiskt. Husqvarna Bellerina 510/501 är ett kök som är både vackert och praktiskt.

SPISFLÄKT FÖR 350:-

Vid köp av Regine Cullin seriet den 20 februari är du köper husqvarna Husqvarna spisfläkt för endast 350:- kr! Husqvarna pris är 490:- kr. Erbjudandet gäller 1.02.87

REGINE CULLIN

DISKMASKINER fr 3.990:-

Husqvarna
ETT BÄTTRE NAMN FÖR KVALITET

BILREPARATIONER
alla märken
Specialitet: Mercedes-Benz
LG:s Bil- o. Marinservice
Nygatan 3, NORDMALING. Tel 0930/103 07

MASKINUTHYRNING
av Markvibratörer,
Golvvårdsmaskiner m m.
LGB:s HYRMASKINER HB
Nygatan 3, NORDMALING. Tel 0930/100 00

Fint att ge - skönt att få smycken

Ring och hängsmycke i guld 18 karat med synt. spineller och synt. safir.

Leggmanns Guld
Nordmaling
Tel. 0930/100 45
Etablerad 1884
4:e generationen

BETALA GÄRNA MED
KOPKORT
MasterCard
TAXI FRI

VK

Lokalredaktionen
Kungsvägen 45 - Tel. 0930/100 29, 102 95

- i centrum av Nordmaling

Ring eller kom in till oss när det gäller

ANNONSER • PRENUMERATION • NYHETSTIPS

Anders Wikman

Ove Fredriksson

INTRODUKTIONS-RABATT NY

500% STÖRRE BILDRUTA

ORD PRIS 5700:-

DU BETALAR 5200:-

NYHETER..... 101
EKONOMI..... 200
SÄMVALLE..... 250
SPORT..... 300

TEXT-TV SIDA FÖR
LITTELININGSRADION... 800

NYHET!
BEVYST SVENSKSPÄKIG FJÄRRKONTROLL

TELEFUNKEN
TELEFUNKEN MRX-25
TEXT-TV

25" text-TV med Blackmatrix Fyrkant-rör. Belevstsvenskspäktig fjärrkontroll. Helt nytt framtidschassi med en mängd kompletteringsmöjligheter såsom satellitdekoder, hyperbandtuner m.m. Scartkontakt. Klar för kabel-TV.

Tonex Radio
Kungsvägen 48 • Nordmaling
Tel. 0930 112 60

med alla

på sig ansvaret att bjuda "publi-
kum" på något alldeles extra.
- Men det räcker inte med att
enbart den som uppträder har
klätt upp sig i finaste gammelstas-
sen, menar Åke. Därför uppmanar
han alla som har möjlighet att
plocka fram klenoderna från gar-
deroben och damma av dem till
premiären.

- De som inte kan sy sin dress
eller har möjlighet att låna en, kan
ta kontakt med Norrlandsoperan
som hyr ut kläder veckovis, berät-
tar Lena Dahlberg.

• Omväxlande program

Premiärdagen kommer att få ett
omväxlande program med mycket
sång och musik. Det blir naturligt-
vis "öppet hus" i den nya byggnad-
en och visning av detaljer, läv-
lingar bl a namnförslag på loka-
len, film för barnen, trolleri med
Houdi, dans med Gräsmysringen
o s v. Musiken blir också omväx-
lande.

Vika Hästen har vi nämnt om
men dessutom kommer också folk-
musikens att blomma med hjälp av
bröderna Greger och Kenneth Otto-
son från Brattåsbo.

• Sevärdheter

De verkliga sevärdheterna vid
premiären är ändå tänkt att publi-
ken ska vara. Går allt enligt ar-
rangörens planer ska alla besök-
are vara klädda i kläder från
"den gamla goda tiden" - Good
old days. VK har också klätt in hos
några av kommunens damer och
herrar som börjat damma av sina
klenoder. Helga Dahlberg och El-
vy Holmlund hjälper varandra
med att fixa alla sömmar och fallar
och hemma hos makarna Arnold
och Karin Engman har bästa stark-
kragen kommit till heders igen.
Samtliga ser fram emot premiär-
dagen med stor förväntan.

Text och foto:

Ove
Fredriksson

Nordmaling-aktuellt

• - Välkommen till invigningen av samlingslokalen, hälsar Arnold Engman, även om han är några månader tidig i sitt
budskap.

• - Först saknade vi snö, men så fick vi den, men nu
saknar vi åkare, så nu måste vi installera Bäverloppet.
konstaterar Lennart Nyberg som arbetar med prepara-
ringen av spåret. FOTO: ANDERS WIKMAN

För få deltagare bakom in- ställt lopp

NORDMALING (VK)
Bäverloppet 1987 är
inställt. Efter 20 år av
obrutten tävlingstradi-
tion tvingas arrangörer-
na ställa in tävlingen till
följd av för dåligt delta-
garintresse.

han ändå att årets inställda täv-
ling får ses som en följd av dålig
snötilgång under tränings-
sögen och att arrangörsföre-
ningarna i Nordmaling, Ny-
åker, Ågnäs och Bjurholm får
ta nya tag nästa år. De insamla-
de priserna står kvar.

- Först var vi utan snö och
nu när vi fått tillräckligt för att
kunna genomföra tävlingen, då
har vi inga åkare, konstaterar
Sven-Erik Berg och Lennart
Nyberg i arrangörgruppen.
- Att vi nu tvingas ställa in på
grund av för dåligt intresse gör
naturligtvis vatten på kvarn för
dem som menar att längslöp-
pens tid är förbi, säger Sven-
Erik Berg. För egen del menar

Mini Serie
4 st 8x12
Färg och svartvit

50:-

BILDEN

Nygat. 7 Tel. 0930/103 48

**NORDMALINGS
BLOMSTERHANDEL**
Begravningar
Bouquetteckningar
Gravvårdar

FONUS
Storgat. 7 - NORDMALING
Tel. 0930/111 70, 111 22

**FYNBODEN
NORRFORS**
Halva priset på
GÄRDINER och
FRANS
REA slutsal!
Plagg fr 75:-
Tel 0930/910 66.

Senaste Nytt!
LÖRDAGS
KONCERT
med
LORUS

LORUS
NORDMALING
Tel. 0930/100 67.

Sverigeboxen
Köp eller hyr den hos
HBT BÅT-FRITID
HOLMSUND 090/406 20

FEBRUARI-EXTRA
Sweatshirt 98:-
Herrtrosor 2 par 35:-
Tubsockar 3 par 35:-

LAMP-REA
NYA
Wäringsstams
Herr- & Damkläder El Armaturer
Tel. 101 20 NORDMALING

**Vårsolen
är här!**
Nyheterna i
solglasögon
hemkomna.

**SYNÄRDS
BUTIKERNA**
NORDMALING Tel 0930/112 11

**LÄCKRA MODEGARNER I FIN
KVALITET, BL A BORSTAD ULL I
CA 40 OLIKA NYANSER SAMT
BOMULLSGARNER.**
Välkommen till
STARVÅGEN 12
Nordmaling - 0930/114 75.
ÖPPET: Mån - Tis kl 18-21.
Tors kl 13-21. Fre kl 10-15.

**Nästan
alla
läser VK**

**Luxor Mini,
ta-med-TV!**

Luxor
Luxor Mini 14", 3351
Den perfekta skö-med-TV:n. Enkel,
robust och driftsäker. Nöt-ohema-
nys batteridrift 12/24 V som till-
behör. Anslutningar för video och
RGB ihemdator!
2.495:-
radio & tv
Hjälper dig till 15. NORDMALING Tel. 0930

**Lee-jeansen
har inkommit**
Välj åkarna
med bra priser
och bra kvalitet.
**6-sons
KLÄDER**
Storg. 4 Nordmaling 0930/114 40

**Hos mig
kan Du köpa:**
Husvarna
• Motorsågar
• Rösågar
• Gräsklippare
• Skogstillbehör
Fullständig service på
ovanstående produkter

**SUNES
MOTOR & FRITID**
Tel. 0930/100 27
Nordmaling

Bygghuset
i Nordmaling AB
Tel 0930/107 60

**Konsument-
verket
saknar ord!**
Äre igen har Cylinda fått
högsta betyg av Konsumentverket.
Rättast, snabbast och sämst!
Cylinda 1500 var den enda
svensk tillverkade diskmaskinen som
passerade helt utan anmärkning!
(Konsumentverkets faktiska Rätt & Rätt
9:e omarbetade upplagan)

Cylinda
Högst värderad av Konsumentverket.
Ålskad av folket.

**Tore Nordlunds
El AB**
Lögdeå
Tel 0930/306 64

68%
av hushållen
i Nordmaling
köper
Västerbottens-Kuriren

**VÄRDEPAPPERS
KREDIT**
Finansiera Dina aktieaffärer via oss
Vi erbjuder kredit med ränta, diskonto + 4% (11,5%) på
utnyttjad kredit.
Fungerar som en checkkredit.
Allt Du behöver är att handla värdepapper (aktier, obliga-
tioner m.m.) genom en depå som vi öppnar i Ditt namn
hos oss.*
Fri depåavgift under 1987 om Du lägger in värdepapper
för minst 100.000,- och/eller tar en värdepapperskredit på
100.000,- eller mer.
Att göra sina affärer hos Föreningsbanken skall löna sig.
Snabb handläggning utlovas.
Föreningsbanken
NORDMALING 0930/113 95
GRÄSMYR 0930/701 13
på offensiven!
* Vid kreditgivning förbehåller
vi oss normal kreditgivning

Min käre Far,
Svårfar och farfar

Nils Rudolf Johansson

* 17/8 1906 † 17/2 1987

har lämnat oss i djup sorg och
saknad men i ljus minne beva-
rad.

Högländ, Nordmaling
den 19 februari 1987

Joel och Eva
Patrik, Emma, Maria
Syster och sväger
Övrig släkt och vänner

Gud märker när stegen blir tunga
Och trötta de älskades drag
Han varnar då krafterna svika
och hjärtat slår matta slag
Då öppnar han kärleksfullt fam-
nen
Och låter dem somna i frid

Begravningen äger rum i Cat-
harinakapellet, Nordmaling,
lörd 28/2 kl 12. Därefter inbju-
des till minnesstund i försam-
lingsgården. O s a sen. 26/2 tel.
0930/430 51. Tänk på Fonden
för medicinsk forskning pg
95 06 13-0

20/2 1987

20/2 1987

90 år

Nittio år lördag 21 februari än-
kefru Selma Uhlander, Umeå.
Som flicka hette hon Karlsson och
växte upp tillsammans med tre sys-
kon i Bullmark. Hon fick i unga år
lära sig arbeta med olika lant-
bruksgöromål.

1918 gifte hon sig och makarna
bosatte sig i Nyåker och fick sex
barn. Familjen Uhlander har även
 varit bosatta i Malmberget, Sävar
och Bjensjö.

När maken avled bedrev fru Uh-
lander tunnbrödsbakeri i Bjensjö
fram till 1959 då hon flyttade till
Umeå och arbetade bland annat
som hemsamarit. Hon bodde själv
fram till 1981 då hon flyttade till
Hagaborg.

Fru Uhlander har tack vare sitt
goda väsen och gästfrihet skaffat
sig många vänner genom åren.
Hon är mycket vital trots sitt handi-
kapp som diabetiker.

20/2 1987

370 med i framåt förening

NORDMALING: 370 medlem-
mar i Nordmalings SPF-förening,
Nordmalingsavdelningen av
Sveriges pensionärsförbund
(SPF) höll på tisdagen årsmöte i
Församlingsgården. Årsberät-
telsen gav besked om betydande
framgångar. Bland annat har
medlemsantalet ökat och är nu
uppe i 370. Styrelsens ordföran-
de, Evert Molin kunde också häls-
a en rad nya ansikten välkom-
na. Lokalen var fullsatt.

Aktiviteter, som även berört
utomstående har varit träffar för
äldre och sjuka på ålderdoms-
hemmet och sjukhemmet. Där
föreningen även svarade för för-
plågnaden.

Årsmötet inleddes med unison
sång till musik av Ann-Mari
Nordström. Dragspelsmusik och
sång av Holger Broman, Stavs-
jöholm samt en andaktsstund un-
der ledning av Roland Ahls-
trand.

Årsmötet leddes av ordföran-
den Evert Molin. Sekreteraren
Herbert Bylund föredrog årsbe-
rättelsen. En berättelse som gav
besked om ett aktivt arbete inom
föreningen.

De i tur avgående styrelseleda-
möterna Evert Molin, Helge Nor-
gren, Halvard Sidebo och Elon
Lindehall omvaldes. Omval blev
det även för reseledaren Evert
Molin. Till ombud vid distrikt-
smötet valdes Ragnar Berglund,
Berta Eriksson, Gunborg Olsson
och Elin Tafin.

Det blev också omval på ordfö-
randeposten, d v s Evert Molin,
med Herbert Bylund som sekre-
terare. Evert Molin omvaldes
som reseledare.

Skadades vid frontalkrock

NORRFORS: En person för-
des till vårdcentralen i Nordma-
ling för omplåstring efter en fron-
talkrock mellan två personbilar
utanför Norrfors under onsdags-
kvällen. I den ena bilen färdades
fem ungdomar och dessa klarade
sig utan allvarigare skador. För-
aren i den andra bilen erhö-
ll skärsår i huvudet och fördes till
vårdcentralen i Nordmaling. Vid
olycksplatsen råder hastighets-
begränsning till 30 km per timme,
men sammanstötningen blev än-
då så stor att ingen av bilarna var
kördukliga, uppger polisen i
Nordmaling.

20/2 1987

20/2 1987

• Elin Nyberg visar upp sin nysydd sommarklänning med-
an de övriga Berta Jakobsson, Magda Englund, ledare, Elsie
Hennström, Magda Backlund, Anna Mårtensson samt Inge-
borg Isaksson med sin halfärdiga kavaj får instruktioner i
tillskärning.

Gardiner med delsbosöm

NYÅKER: En klädsömnads-
kurs är för närvarande på gång
Nyåker. En sextett glada damer
lär sig klädsömnad och lands-
kapssöm under Magda Englunds
ledning. Damera syr kläder av
skiftande slag. Allt från som-
marklänningar till kjolar och blu-

sar med landskapssöm. Anunds-
jösömnen och dalsömnen är
mycket populära. Ingeborg
Isaksson visar stolt upp en kavaj
som hon håller på att sy till sin
son. En av deltagarna har under
kursen sytt gardiner med delsbö-
söm.

20/2 1987

20/2 1987

Förening bytte namn

NORRFORS: Vid Norrfors
fastighetsägareförenings årsmö-
te på onsdagskvällen enades
medlemmarna att föreningen
skulle byta namn. Det nya nam-
net är Norrforsbygdens Intresse-
förening. Meningen är att få ett
bredare arbetsfält för de cirka 70
medlemmarna. Vid årsmötet vi-
sade Håkan Pettersson en film
om Norrfors tagen 1959. I sam-
band med mötet klubbades för-
eningens namnförslag på gatu-
adresser i Norrfors samhälle.

Gatunamnen skall ligga till
grund för postutdelningen som
från den första april skall ske
från Nordmaling. Styrelsen be-
står av: Max Viktorsson, Lars
Johansson, Alf Johansson, Sune
Berggren och Anita Abrahams-
son.

20/2 1987

20/2 1987

Tjugo väderleksstationer berörs av sparplanerna

- Nordmaling läggs ned

NORDMALING (VK)
Väderleksstationen i Nordmaling ska läggas ner. När Gunvor Lundberg, Nordmaling, en av väderobservatorerna, går i pension i mitten av mars passar SMHI tillfället att lägga ner verksamheten. Olle Hörnlund, Gunvor Lundbergs kollega på platsen, är sedan en tid tjänstledig och har redan sökt sig nytt arbete.

Nedläggningen av Nordmaling är oåterkalllig, säger Stig Rosenkvist, chef för observationsnätet vid SMHI i Norrköping. Vi hade först planer på att ersätta Nordmaling med en automatstation i yttersta kustbandet men det förslaget har vi lämnat. Vi kommer inte längre att ta några väderobservationer från Nordmaling.

Beslutet att lägga ner Nordmaling är en del av SMHI:s rationaliseringsplaner som utarbetats under det senaste halvåret.

• 20 berörs

Enligt det ursprungliga förslaget berörs 20 observationsstationer i grundnätet varav åtta ska läggas ner och de övriga genom rationalisering och automatisering få minskade personella behov.

Det är bara några år sedan SMHI avslutade sin förra nedläggnings- och rationaliseringsprocess.

Då försvann ett 15-tals observationsstationer runt om i landet. I dag finns 115 stationer kvar.

Förslaget är utarbetat av en arbetsgrupp bestående av ledning och fackliga företrädare vid SMHI. Bakgrunden till förändringarna är det spårkrav som samliga statliga myndigheter har på 2 procent per år.

Samtidigt med SMHI:s sparplaner dyker också kravet på kvalitet upp i diskussionen.

SMHI finansierar i dag ca 60 procent av sin verksamhet på statliga medel och resterande 40 kommer från olika uppdragsgivare: flygvapnet, civilflyget, Sveriges radio, vägförvaltningar, sjöfarten o s v. Dessa kunder vill självfallet inte att neddragningarna ska påverka kvaliteten i rapporterna.

Här får man stöd från ST (Statstjänstemannaförbundet) vid SMHI.

• Konsekvenser

Vi tänker på människorna i de glesbygder där stationerna läggs ner. Det är ofta svårt att få nya jobb och det kan innebära svåra sociala konsekvenser. Samtidigt innebär också varje nedläggning att observationsnätet urholkas och grundmaterialet för rapporter och prognoser minskar, säger Inga-Lill Nordin, meteorolog i Sundsvall och facklig representant i arbetsgruppen.

ST tror att SMHI:s sparplaner skapar en allt för snabb övergång från mänskliga observationer till

teknisk utrustning, något som inte gagnar verksamheten.

• Fyra typer

Det finns fyra typer av observationsstationer som förser SMHI med väderobservationer.

Mest avancerad väderstation står flygplatserna för. Här har man en teknisk apparatur som kan ge i stort sett all sorts information, även molnhöjdsdata.

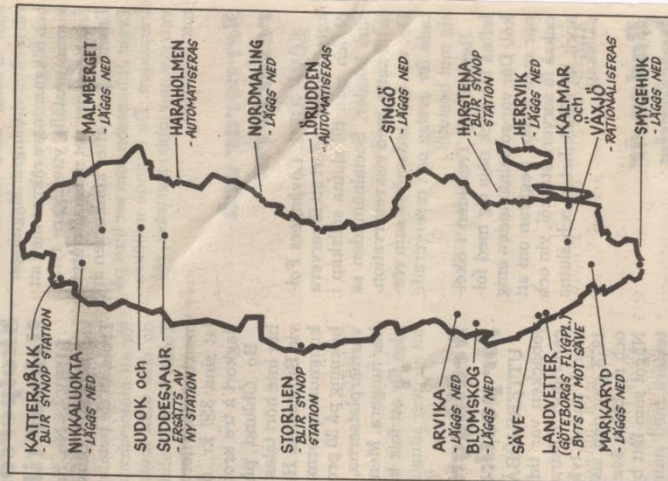
Följande stationstyp är tinstationerna. De är manuellt bemannade och kan leverera observationsdata med korta mellanrum i områden där hastiga väderleksomslag är betydelsefulla.

Tredje typen är synopstationer. Ordet synop står för "samtida". Det är stationer som ingår i ett nät av stationer över hela jordklotet. Var tredje timme världen runt görs observationer vid de här stationerna. Det sker manuellt, men man klarar sig med färre tjänster än vid de stationer som gör observationer varje timme.

Den fjärde typen av väderleksstationer är de automatiska. Här sker mätningarna automatiskt med instrument. Stationerna levererar uppgifter om vind, vindhastighet och temperatur, men kan inte bistå med mänskliga iakttagelser som molnförekomst och dylikt. Enligt förslaget som arbetats fram skulle stationerna i Nordmaling, Singö, Smygebruk, Markaryd, Nikkaluokta, Malmberget, Arvika och Blomskog läggas ner helt.

Stationerna Katterjåkk, Storlien, Harstena förändras så att de

• Rationaliseringsplanerna innebär att SMHI gör att en del väderleksstationer läggs ned och andra får en minskad bemanning och en lägre status.

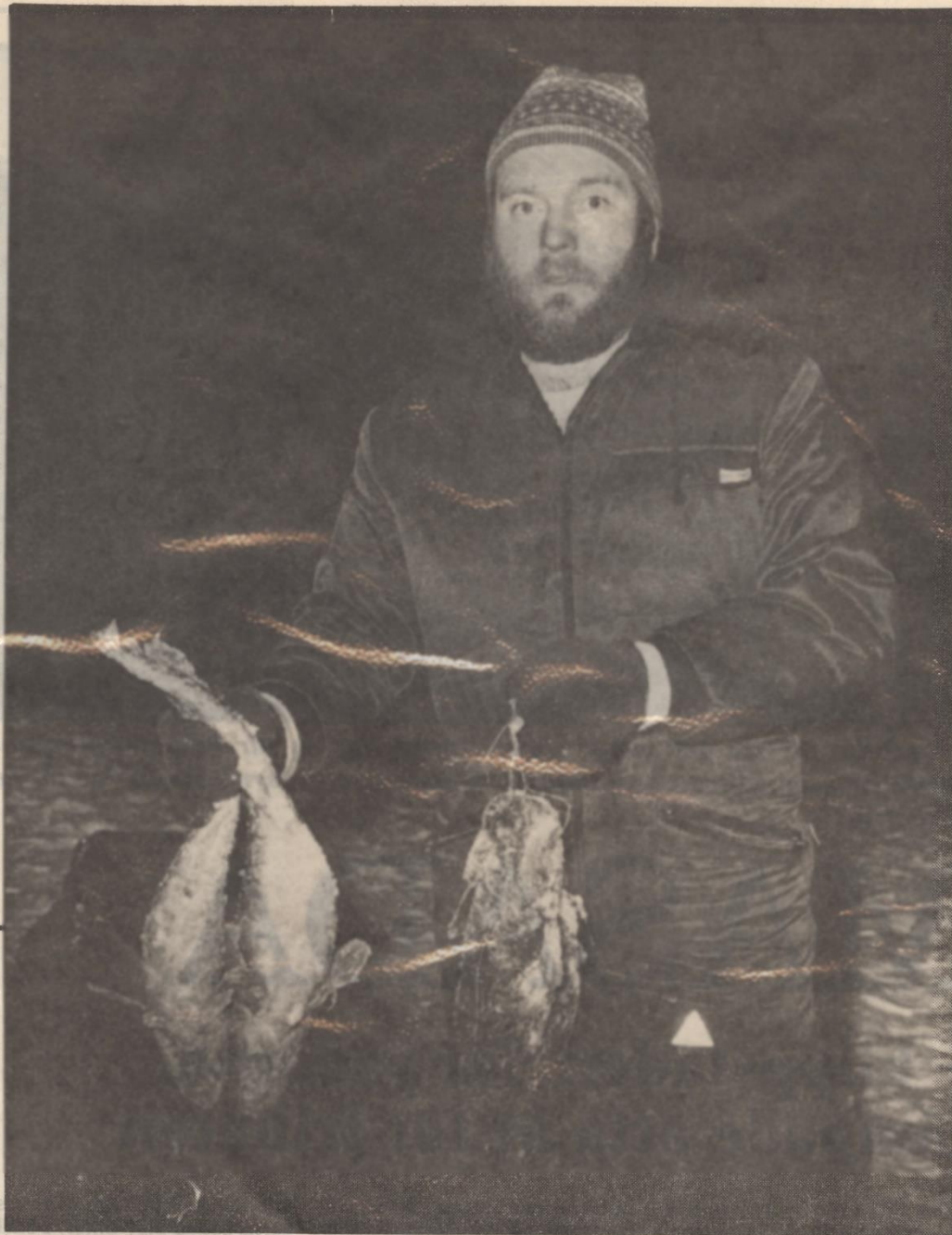
blir synopstationer, dvs att observationerna görs var tredje timme i stället för varje timme som hittills.

• Justering

Förslaget innebär att SMHI skulle kunna spara två miljoner kronor genom att minska bemanningen vid de olika stationerna, men enligt vad VK erfar kommer en viss justering av förslaget att ske. Rationaliseringen blir en aning mildare.

OWE FREDRIKSSON

20/2 1987

— Det skall bli gott med stuvad lake, säger Kurt-Åke Häggström och visar upp kvällens fångst.

"LAKANATTA"

— något för entusiaster

21/2 1987
21/2 1987

NORDMALING (VK)

Plötsligt dras den spända nylonlinan med stor kraft mot vattenytan i det uppborrade ishållet.

Nu har den huggit.

Med van hand fångas fiskens ryck upp och efter någon minut kommer den kolsvarta laken från älvens botten upp ur vattnet. Ännu en av fiskeälskarnas delikatesser är bärgade, för vad går upp mot en väl anredd stuvad lake.

Kväll efter kväll samlas fiskeentusiasterna på isen vid Leduåns mynning. Det är där som storlakarna går. Redan vid 18.00-tiden är vedbrasan i gång och i skenet från ficklampor görs fiskeredskapen i ordning. Pimpelspöet, reven, krokarna, blänket och bete måste vara i ordning.

Det gäller också att ha ett tillräckligt tungt sänke för att det skall komma ner till botten i den strömmande älvsfåran. Ner till botten är det cirka tre meter och det är där nere som fiskarna går.

• Laken lockas

När blänket når botten rörs bottenslammet om och laken lockas att hugga. Gång efter gång upprepas ritualen. Spänningen stiger, ingen av de fiskare som denna kväll besökt ämynningen har ännu fått någon fisk.

Alla fiskarna – ett tiotal – är spända på vad kvällens lakfiske skall ge. Är detta den rätta "Lakanatta". Minus 15 grader Celsius och kylan biter ordentligt i kinderna. Den riktiga "Lakanatten" anses annars vara när det är oväder och ett riktigt lågtryck är i

annalkande.

• Napp

Borta vid Kurt-Åke Häggströms hemmagjorda fiskekoja hörs glada rop. Den första laken blev nyss bärgad. Han visar glatt upp den cirka halvkilot tunga svarta fisken till beskådning innan han snabbt släpper ner betet till botten igen. Det kan vara flera fiskar som följs åt och då är det viktigt att snabbt få ner blänket.

Tiden verkar stå stilla och kylan kryper allt längre in mot kroppen. Då hugger den andra laken på betet hos Kurt-Åke. Nu rör det sig om en större fisk. Förstiktigt så den inte sliter sig dras den upp. De sylvassa krokarna har fastnat ordentligt i lakens gap och fiskens kamp är förgäves. Hålet i isen blir trångt när den svarta laken tvingas upp på isen. Ivrigt slingrar sig laken på isen intill hålet.

Kurt-Åke är glad och skiner som en sol. På en dryg timme har han ordnat en rejäl lakmiddag för flera personer. Kaffet i hans rygsäck är slut och kylan biter allt mer i skinnet. Han packar ihop sin utrustning och återvänder nöjd till bilen.

– Det är så kallt i kväll, säger han när han med sin kompis Knut Andersson från Sävar lämnar isen vid 20.00-tiden.

• Lugnt och stilla

Brasorna på isen blir allt mindre. Fiskeentusiasterna byter håll för att komma på det rätta stället. I glöden från brasan grillas de sista korvbitarna som fanns med i rygsäcken. Nu smakar grillad falukorv som bäst. Lugnt och stilla och lakarna lyser med sin frånvaro. Det är dags att vika ihop isborren och packa fiskeutrustningen innan fingrarna domnar bort. Fiskekvällen närmar sig sitt

slut. Med två fiskar för Kurt-Åke och två fiskar för Bengt slutar vår "lakanatt" på Leduån redan vid 21.00-tiden denna vardagskväll.

• Lång period

Fisket efter lake börjar redan vid jultid och förekommer ända fram till slutet av februari. Från klockan 17.00 till midnatt brukar de riktiga entusiasterna var ute. Många åker långa vägar för att prova denna omtänkta fiskeform. Populära vatten är förutom Leduån, i södra Västerbotten, Sävarån utanför Umeå. Lakens rom anses vara den riktiga delikatessen, men även stuvad lake pryder sin plats bland favoriträtterna.

• STUVAD LAKE:

4 personer.

Tillagningstid ca 35 min.

1–1 ¼ kg lake

1 ½–2 msk margarin eller smör

3 msk finstötta skorpor

1 ½ msk vetemjöl

1 ½ tsk salt

5 vitpepparkorn

5 kryddpepparkorn

1 lagerblad

(muskotblomma)

2 ½ dl vatten

1 dl grädde

citron, persilja

Flå, rensa och skölj laken. Koka rom och lever för sig i saltat vatten (1 msk salt per l vatten) 15 min. Skär laken i skivor och salta dem. Smörj en gryta med lite av fett. Varva fisken i grytan med stötta skorpor, vetemjöl, kryddor och resten av fett. Slå över vatten och grädde och sjud fisken på svag värme under lock ca 15 min. Smaksätt med pressad citron. Garnera med kokt rom, lever och citronklyftor. Strö över rikligt med hackad persilja. Servera med kokt potatis.

• I skenet från Knut Anderssons ficklampa gör Bengt Hansson i ordning sin fiskeutrustning medan Kurt-Åke Häggström värmer sig vid brasan på isen.

21/2 1987

21/2 1987

• Boel Carlsson, LO, besökte olika arbetsplatser i Nordmaling. Här på Graningeverken i Rundvik tittar hon på när Roger Brömster ordnar till sågtimmer. Längst bak fr v Gunnar Persson, Träindustriarbetarförbundet, Boel Carlsson, LO, Åke Sandberg, LO-distriktet i Västerbotten och Nils-Erik Andersson, skogsfaktor.

LO-ombudsman

— Jämställdhet viktig för kommunens framtid

NORDMALING (VK)

— Det är dags för politiker, fackföreningar och kommuninvånare att ta tag i jämställdhetsfrågan för att kommunen skall överleva. Det sade Boel Carlsson, jämställdhetsombudsman vid LO, när hon under torsdagen besökte Nordmaling.

— Om det inte finns jobb för kvinnorna i kommunen får ni inte hit kvalificerad arbetskraft och då dör industrin ut, uppger hon.

— I Nordmalings kommun finns en förankrad bruksmentalitet inom arbetsmarknaden som måste

brytas. Det är fråga om kommunens överlevnad om ni inte snarast börjar med en attitydförändring, säger Boel Carlsson efter att under dagen ha besökt fem olika arbetsplatser i kommunen.

• Starta nu

— Det är nödvändigt för kommunen att genast titta över yrkesvalet bland ungdomar, uppger hon. Flickorna vill i dag först och främst ha en utbildning, sedan ett arbete och därefter skaffa barn och familj. När de sedan har dessa saker vill de ut på arbetsmarknaden igen. Finns det då inga jobb flyttar de till en stad eller kommun som erbjuder arbete både för mannen och kvinnan. Detta problem är störst för de små kommunerna med en

liten offentlig sektor, tror Boel Carlsson.

• Skrämmande

— Ludvika kommun är ett sådant skrämmande exempel. Asea söker febrilt efter utbildade tekniker, men ingen vill flytta dit då det inte finns möjlighet för kvinnorna att få jobb där, säger hon. På varje ledigt jobb går det fem kvinnor.

— För att samhället skall hamna rätt i denna utveckling måste arbetet med jämställdhet börja redan i skolan, i hemmet och på arbetsplatserna, säger hon. Då måste även barnomsorgen vara löst så att kvinnorna kan komma ut i förvärvslivet, avslutar hon.

ANDERS WIKMAN

• NORDMALING

Kds i Nordmaling har beslutat att skicka en protestskrivelse till SJ i Umeå över den neddragna verksamheten vid Nyåkers järnvägsstation.

Det beslutades vid det årsmöte som har hållits i Norrfors skola. Vid mötet medverkade förbunds-kanslichef Gösta Jonsson som förmerade om flyktingmottagande i Nordmalings kommun. Utöver annat om de problem som kan uppstå och hur det planeras för att hjälpa de flyktingar som kommer hit samt hur kommunens egna invånare ska få en saklig information om verksamheten.

Därefter vidtog årsmötesförhandlingarna. Kurt Johansson gav en återblick av verksamheten för 1986 och konstaterade bl a omfattande studieverksamhet och ett nytt partiprogram. Styrelsen är oförändrad med Bengt Gunnarsson som ordförande samt Arne Rossander, Max Wiktorsson, Kurt Johansson, Karl-Erik Lundkvist, Gustav-Adolf Bäckman, Teo Sundin, Kerstin Nestander, Erik Gunnarsson, Lars Johansson och Runa Larsson.

21/2 1987

21/2 1987

Ö-viksbo erkände flera rån — Desperat penningbehov fick honom att begå brott

NORDMALING (VK)

En 25-årig Örnsköldsviksbo har erkänt att han utförde rånet mot Domus-varuhuset och posten vid Örnsköldsviks sjukhus. Mannen erkände också att han hotat en kvinnlig lantbrevbärare samt förberedelse till rån mot kiosken i Hörnnett.

— Det var ett desperat behov av pengar som förvandlade en tidigare ostraffad man till rånare, uppger Bengt Lindström kriminalkommisarie vid polisen i Örnsköldsvik.

Misstankarna mot mannen fick polisen för cirka 14 dagar sedan då en kvinnlig lantbrevbärare blev hotad. I en brevlåda på linjen Bäcksjö - Norrvästansjö hade mannen klistrat upp en lapp med texten: "— Lämna postväskan vid brevlådan och stick om du inte vill dö. Du har ett gevär med kikarsikte riktat mot dig." Det blev mannens fall, då polisen fattade misstankar mot honom och började spaningsarbetet omkring mannens förehavanden.

• Misstag

Så sent som torsdagen den 12 februari ringde mannen till de två flickor som arbetar i kiosken i Hörnnett. Han uppgav att han var från polisen och att kiosken var

bombhotad. Flickorna skulle lägga pengarna som fanns i kassan i en papperskorg utanför kiosken. Där skulle polisen hämta pengarna. Flickorna lydde 25-åringens uppmaning och mannen hämtade pengarna.

25-åringen hade då tidigare hörts om rånförsöket mot lantbrevbäraren, men hela tiden nekat. Under förhören kunde mannen dock inte lämna tillfredsställande uppgifter. Efter ytterligare förhör fann 25-åringen för gott att erkänna.

• Allt på en gång

Då erkände han även att han utförde rånet mot Domusvaruhuset den 21 juli 1986. Bytet blev 16 000 kronor. 25-åringen erkän-

de också att han utförde rånet mot postkontoret vid Örnsköldsviks sjukhus den 15 oktober. Bytet blev då 7 900 kronor. Slutligen erkände mannen att han utfört bombhotet mot kiosken i Hörnnett.

• Upplösning

— Jag är mycket glad att vi nu löst frågorna kring dessa rån, säger Bengt Lindström vid kriminalpolisen. Nu har vi bara rånet mot Sparbanken olöst.

— Mannen hade under två års tid gått arbetslös och var i stort behov av pengar när han under förra sommaren först rånade Domusvaruhuset och sedan postkontoret, uppger han, Anders Wikman.

23/2 1987

23/2 1987

Dödsfall

Gösta Holmberg, Gamla Brattsbacka, Nyåker. Natten mot lördagen avled i sitt hem förre Nyåker, Gösta Holmberg, Gamla Brattsbacka. Han var 78 år och Hellequist, sju barn, mågar, sonhustru, barnbarn samt barnbarns-fors, men växte upp i Gamla Brattsbacka där föräldrarna ägde och drev ett hemman. I familjen föstrades många barn men det blev Gösta Holmberg som övertog gården och under de följande åren utvecklade han driften och byggde även nya hus. Sedan 1932 var han gift med Astrid Hellequist från Ramsele. Hemmanet överläts i början av 80-talet till en son och i dag har det gått vidare i arv till ett barnbarn som jordbrukare som Gösta Holmberg gjorde sig känd i första hand vid Nyåker och i första hand innehar av 30-talet var han handsekel. Vid sidan av sitt arbete som jordbrukare var han jordbrukskassare. Han hade under närmare ett halvseklens allkallio när det gällde bouppteckningar, auktioner, dek-larationer, arvskiftet och så vidare. Gösta Holmberg var en allmänt omtyckt och uppskattad person. Han ställde alltid upp när någon behövde en hjälpsam hand. Med honom går en profil i trakten ur tiden.

— I Catharinakapellet i Nordmaling jordfästes under lördagen Bror Jonsson, Stavsjöholm. Officiant var kyrkoherde emeritus Axel Hofverberg.

— I Nordmalings kyrka jordfästes på fredagen Sven Dyberg, Nordmaling. Officiant var komminister Roland Ahlstrand.

23/2 1987

23/2 1987

23/2 1987

– Rädda ridskolan, bygg ridhus nu. Så lät budskapet från de cirka 160 deltagarna, i huvudsak flickor, som på lördagen demonstrerade i Nordmaling.
– Får vi inget svar av politiker under våren läggs riderverksamheten ner och då senast till hösten 1987, säger en av de anställda vid ridstallet

Demonstration för nytt ridhus

NORDMALING (VK)
"Hjälp ridklubben överleva, bygg ridhus nu". Så ropade cirka 160 demonstranter i Nordmaling vid lunchtid på lördagen, medan de vandrade genom samhället.

– Vi vill visa att också vi finns till och att vi bedriver en meningsfull sysselsättning, säger Yvonne Larsson, en av initiativtagarna till demonstrationen. Hon är ridlärare vid ridskolan i Nordmaling som nu hotas av nedläggning till följd av att yrkesinspektionen dömt ut loka-

lerna. 17 brister i nuvarande lokaler måste åtgärdas för att ridklubben skall få fortsätta med sin verksamhet. Före utgången av februari måste klubben lämna besked till yrkesinspektionen om hur klubben tänker lösa de akuta problemen.

Ridklubben har i en skrivelse till fritidsnämnden lämnat förslag på hur problemen kan lösas. I förslaget ligger både en akut lösning av lokalproblemen och en mera långsiktig lösning.

– Kommunen har under lång tid känt till våra problem och borde för länge sedan mera aktivt ha för-

sökt lösa lokalproblematiken, säger Karl-Gustav Rönnberg, en av de anställda vid ridklubben.

• Demonstration

– Vi genomför lördagens aktion både för att visa att kommunen bör satsa på fritidsaktiviteter för flickor samt mot det förslag att kommunen lånar 10 miljoner för att bygga ut kommunalhuset, säger Yvonne Larsson.

– Är politikerna nu helt plötsligt villiga att låna 10 miljoner till kommunalhuset kan de lika gärna låna dessa pengar och bygga både ishall och ridhus, anser hon.

På flera av demonstranternas plakat stod just denna fras att läsa "Säg nej till kommunalhus för 10 milj. Satsa i stället dessa pengar på ungdomar". Under veckan har ridklubben samlat in namn för kravet att kommunen bygger ett ridhus. Under lördagen fanns på två listor över 500 namn. Dessa namn listas lämnas i dag, måndag, in till fritidsnämnden.

– Jag är inte förvånad om det blir över 1 000 namn på dessa listor bara på en enda vecka, säger Karl-Gustav Rönnberg.

– Så sent som i december demonstrerade cirka 200 personer i Nordmaling för att kommunen

skall bygga en ishall och nu demonstrerar flickorna för att det skall byggas ett ridhus. Det skulle inte förvåna mig om det i stället blir så att de bygger ut kommunalhuset, säger han.

• Flera klubbar

I demonstrationståget gick också flera representanter från Nordmalings Brukslundsklubb.

– Med ett ridhus i Nordmaling skulle vi få fina möjligheter att träna våra hundar året om, samt stora förutsättningar att ordna tävlingar, säger Carina Holgersson, sekreterare i Brukslundsklubben.

14.1.1987 ANDERS WIKMAN

FOTO: ROLAND BERGGREN

Kameran har varit det viktigaste arbetsredskapet i Sune Jonssons jakt efter miljöer och människor som är på väg in i glömskan. Den första kameran håller han i handen på den här bilden.

Sune Jonsson får VK:s första kulturpris

Han låter oss se ett svunnet sätt att leva

□ Sune Jonsson, den mästertlige men tystlåtna fotografen och författaren, blir Västerbottens-Kurirens förste kulturpristagare.

□ Ingen har som Sune Jonsson dokumenterat de djupgående förändringarna av det västerbottniska bondesamhället. Traditioner som utplånats av tekni-

ken eller utflyttningen har han förmått föreviga. Både i bild och i text.

□ Han är en verkligt västerbottnisk pristagare.

□ På söndag sker prisutdelningen i Bildmuseet i Umeå. Där kommer Sune Jonsson själv att visa bilder och berätta om sitt skapande.

SIDAN 3

24/2 1987

24/2 1987

VK:s första kulturpris går till Sune Jonsson

Sune Jonsson gav ut sin första bok 1959. Den hette *Byn med det blå huset* och handlade om levnadsöden i Nyåker. Motivvalet var inte så konstigt. Sune är född i Nyåker 1930 – den siste i byn som föddes hemma, tror han.

Han bodde där till 1946 då pappa handlaren avvecklade sin rörelse och flyttade familjen till Stockholm.

– Mötet med Stockholm och Kungsholms gymnasium blev en kulturchock, säger Sune. Jag hade ju alla kompisar som jag brukade meta och spela fotboll med i Nyåker.

Det var i gymnasiet han började intressera sig för fotografering. Egentligen var inte det heller så konstigt. Föräldrarna var lite fototekniska och mamman fick en gång in en strandbild med den fyraåriga Sune i Filmjournalen.

• Barndomslandet

Bildintresset växte, det blev fotoklubbefotografering och omnämnanden. I början på 50-talet läste han vid Stockholms högskola och gjorde lumpen i Umeå – ett medvetet val för att vara nära barndomslandet. Sune Jonsson började bli en uppmärksammas fotograf i tidens stil.

– Det fanns ju trender då som nu i det här gebitet.

Tre somrar i mitten av 50-talet var han sommarvikarie på Västerbottens-Kurirens redaktion i Umeå.

• En rak syn

– Det var en nyttig tid. Fotografen Harry Lindwall lärde mig hantverket, konsten att kopiera. Harrys raka syn på fotograferingen hjälpte mig också att komma bort från den estetiserande inställning som jag då hade till verksamheten.

– Särskilt somrarna -55 och -56 fick jag stor frihet på redaktionen att göra en del större jobb. Jag var min egen fotograf och tog bilder i

frikyrkotälten på Teg och bakom gamla gymnastiken. Jag följde också gamla kända auktionsförrättare som Mickelsträskarn och Noréus i Holmsund och gjorde en hel sida om Snöan.

• Bildberättelser

Det blev små bildberättelser i tidningen, en genre som Sune med sina böcker senare skulle utveckla till sådan fulländning.

Vi som arbetade med Sune då var imponerade även om hans långa vistelser i mörkrummet kunde ställa till med irritation på redaktionen när telefonerna skrallede som värst.

• Idealitet

Hösten 1956 dröjde sig Sune kvar i Nyåker och fotograferade och skrev om människorna och landskapet där. Han höll på att finna sin väg.

Jag drevs nog av en sorts idealitet när jag med ord och bild ville lyfta fram och synliggöra Nyåker i *Byn med det blå huset*. Nyåkerborna skulle också ha sin plats i mänsklighetens stora familj.

Sune Jonsson känner sig i dag kliven inför debutboken. Han tycker att han gick folk för nära, skrev för oförblommerat och på ett bräckligt underlag. Han känner ibland samvetsqual för att han kan ha försakat enskilda personer lidande med sin skildring.

Boken om byn med det blå huset väckte uppmärksamhet och debatt och följdes snabbt av *Timotejvä-*

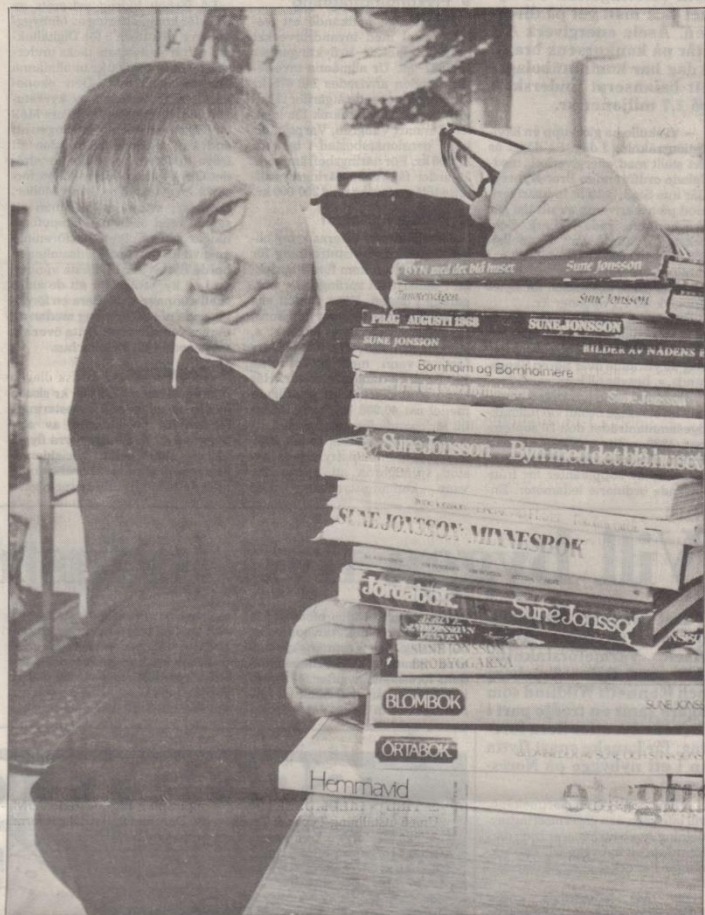

FOTO: ROLAND BERGGREN

• Sune Jonsson gav ut sin första bok 1959. Hans produktion omfattar nu 18 böcker – en försvarlig stapel.

gen, bildberättelser om tre äktenskap i en västerbottensby.

• En rad böcker

Sune var etablerad och under 60-talet följde en rad böcker om de mänskliga vardagsvillkoren i det svenska jordbruksamhället. Det var berättelser för förändringen gick så oerhört snabbt.

Genom Per-Uno Ågrens förmedling fick han en projektanställning vid länsmuseet i Umeå för att dokumentera livsformer som var på väg att försvinna inför trycket från vattenkraftsbyggnaden och skogs- och jordbrukets övergång till storskalighet och mekanisering.

• Klassiker

Det blev den märkliga och smått klassiska *Bilder från den stora flyttningen*. Han hann också med ett par böcker om väckelsens folk. På stipendiepengar åkte han till Kongo och gjorde en bok om svensk mission. I ett par stora volymer skildrade han det svenska landbruket.

Han påpekar att utvecklingen gått så oerhört snabbt på 20 år att de jordbruksbilderna i dag hunnit bli dokument från en försvunnen epok.

Sune har nästan aldrig tagit stadsbilder. Han har blivit specialist på jordbrukets skiftande arbetsmiljöer, människor, verktyg och naturformer.

• Filmer på väg

Just nu är han upptagen med att för museets räkning – och i samarbete med TV – filma hur livet gestaltat sig hos en modern bonde i Robertfors. Han har tidigare gjort den uppmärksammas filmen *Ett småbrukarår i lappmarken från Varpjö, Åsele och Ett fiskarår med motiv från Täfteå*.

Han håller också på med en film om en skidmakare och fjällbonde i Gielas.

• Räddade miljöer

Med bilder och ord har Sune

Sunes alla böcker

□ Böcker av Sune Jonsson: *Byn med det blå huset* (1959), *Timotejvägen* (1961), *Hundhålet* (1962), *Bilder av Nådens barn* (1963), *Bilder från den stora flyttningen* (1964), *Bilder av Kongo* (1965), *Sammankomst i elden* (1966), *Bilder från bondens år* (1967), *Prag augusti 1968* (1968), *Brobyggarna* (1969), *Minnesbok* över den svenske bonden (1971), *Byn med det blå huset* – omarbetad (1972), *Stationskarl Albin E Anderssons minne* (1974), *Jordabok* (1976), *Örtabok* – tillsammans med Stina Jonsson – (1979), *Dagar vid havet* (1981), *Blombok* (1983), *Hemnavid* (1986).

Jonsson i många av de 18 böcker han gett ut räddat sociala miljöer och arbetsvillkor undan den stora glömska som så lätt följer i omvandlingens spår. Men han har också hamnat mitt up i en rå politisk verklighet och på nära håll registrerat den med sin kamera. Han befann sig i Prag under de dramatiska dagar som de sovjetiska truperna slog ned den tjekoslovakiska frihetsdrömmen.

Tre "rena" prosaberättelser finns med i hans rika produktion och även där arbetar han med en dokumentär och nära verklighetsanknuten metod. Läs t ex den lysande historien *Brobyggarna* från 1969 som handlar om brobygget över Öreälven under första värld-

kriget. Den är full av humor och medkännande inlevelse i de personer som befolkar skildringen.

• Blomböcker

Tillsammans med hustrun Stina har han 1979 och 1983 gett ut *Örtabok* och *Blombok* som är just vad titlarna säger: blommor beskrivna i ord och färgbild. I Dagar vid havet har han fångat stillheten i kustlandskapet här uppe – en hotad natur.

Sune Jonsson har aldrig hymlat. Det finns alltid ställningstaganden i hans dokumentära arbeten – för de utsatta vars hela livssträvan är hotad, mot makten som långt bortifrån dirigerar, föreskriver och förkväver.

En dokumentär berättelse måste göras i ett absolut nu utan att tillvaron arrangeras, menar Sune Jonsson. Men man behöver tid på sig så att man kan tränga under ytan och visa vad olika levnadssätt innebär.

• 30 år med bilder

I höstas kunde Sune fira 30-årsjubileum som dokumentär bildberättare. Det blev en stor utställning på Fotografiska museet i Moderna museet i Stockholm och boken *Hemnavid* (LT:s förlag som de flesta av hans böcker) med bilder ur hans produktion genom åren.

– Hemnavid är ett vackert ord, säger han, och det sammanfattar mitt sätt att jobba, att jag arbetat i min egen provins, i miljöer jag känner till och där jag kunnat tala med människorna.

Sune och Stina Jonsson är umebor sedan många år tillbaka. Sune syns inte mycket i det offentliga, i invigningarnas och estradamtalens värld.

Han gör inget väsen av sig. Men hans auktoritet och berömmelse som dokumentär fotograf, filmare och författare har med åren blivit alldeles självklar.

OLLE CARLSSON

• Som fotograf och bildberättare under 30 år har Sune Jonsson räddat västerbottniska miljöer och människor undan glömskan.

Min älskade Make, vår Far, Morfar, Farfar, och Svärfar
Gösta Holmberg
* 2/5 1910 † 21/2 1987
har lämnat oss i stor sorg och saknad
Gamla Brattsbacka den 23 februari 1987.

ASTRID
Gun
Asta och Uno
Folke och Ingrid
Barbro och Gösta
Bo och Monica
Monica och Hans-Bertil
Bertil och Kerstin
Barnbarn, barnbarnsbarn
Övrig släkt och vänner

Blott en dag ett ögonblick i sänder
Vilken tröst evad som kommer på
Allt ju vilar i min Faders händer
Skulle jag som barn väl ängslas då?
O Han giver ju åt varje dag
Hult dess lilla del av fröjd och smärta
Så av möda som behag

Begravning sker i Nyåkers kyrka lördagen den 28/2 1987 kl 14.00.
Efter akten inbjudes till minnesstund i kyrksalen. O s a senast den
26/2 till Erixons Blh 0930/102 28. Tänk på cancerfonden pg
684446-8.

24/2 1987
24/2 1987

• Efter skidåkningarna smakade det med saft och bullar, tyckte Lisa Söderstedt, Malin Lundgren, Stina Andersson, Victoria Olsson och Linda Holmberg.

Bullkalas efter skidkväll

NYÅKER: Inom Nyåkers EFS finns det flera olika barn- och ungdomsgrupper. En av grupperna Fg-Pg (flick- och pojkgрупп) fick i fredags vara med om ett lite annorlunda möte. Barnen och ledarna gjorde då en utflykt till Norrfors och där ställde alla upp och tävlade i kommunserien. Ungdomarna som ville åka på tid kämpade så svetten lackade och de som åkte i motionsklassen tog det lite lugnare. Alla

åkte och syntes ha kul i spåret med alla kompisar.

Från Nyåkers IK skidsektion var Johnny Jonsson och Marcus Olsson med. Marcus är ju idrottsföreningens "valningsexpert" och han hade fullt jobb med att ordna så att alla åkare hade bra glid. Bäst är det ju om man får skidorna att gå rätt väg. Denna kväll syntes då alla nöjda så "valningsexperten" kunde få ett klart godkänd.

25/2 1987
25/2 1987

Utvecklingen i Nordmaling

SVAR till Hans Dau som skrev "Nordmalingsborna - vad vill de bygga?" 19/2:

Hans Dau (m) har reagerat över att undertecknad använt ordet kris när jag beskrivit vissa tendenser i Nordmalings kommun. I likhet med dig, vill jag se optimistiskt på Nordmalings framtid. Utan tvekan finns fantastiska utvecklingsmöjligheter för kommunen, men då får man inte överlåta styrandet till politiker som inte håller måttet. Jag ska peka på en del saker som har upprört mig.

En kommun där politikerna saknar vilja, kunskap och förmåga att styra och fatta beslut, är en kommun i kris. Eller hur ser du på revisorernas kritik av socialnämnden och dess au, som behandlat drygt 180 ärenden men endast fattat beslut i fyra? Vad anser du om att inte återbesätta tjänster bland grupper av kommunalarbetare, när tillhörande byråkrati på ett, för mig, obegripligt sätt tillåts breda ut sig? Tycker du att det tyder på handlingskraft när olika föreningar i behov av nya ändamålsenliga lokaler endast kan få besked om att inget kommer att hända före 1990? Och hur länge skall frågan om låg- och mellanstadiets utbyggnad förhållas?

Ordet kris är knappast någon överdrift i nuläget. Att Hans Dau enbart kan se optimistiskt på utvecklingen är säkert möjligt om man utrustats men väl tilltagna skyggglappar. Som grund för din optimism räknar du upp en del byggprojekt, som huvudsakligen grundlades under s- och vpk-majoriteten. Det enda i byggväg som framkommit under denna mandat-

period är en gymnastiklokal i Bagård samt en kraftig utbyggnad av kommunhuset.

Jag måste också göra dig besviken på ytterligare en punkt. Min uppfattning om offentlig sektor har inte ändrats. Satsningar på angelägna lokaler och utbyggnad av gemensam service är en garant för kommunens fortsatta utveckling, även om något angeläget projekt måste betalas med lån. Det jag vänt mig emot är inte den offentliga sektorn i sig, utan en ständigt svällande byråkrati som alltmer stryper kreativiteten bland dem som jobbar på fältet. Jag är övertygad om att de flesta politiker har svårt att förstå det här problemet. Förmodligen beror det på att politiker själva blir en del av byråkratin och dessutom i alltför stor utsträckning gör sig beroende av byråkraterna.

Avslutningsvis måste erkännas att när jag såg din första insändare kunde jag inte begripa hur en stark politiker som du, och som dessutom tillhör majoriteten, tvingats ta till insändarpalaterna för att stoppa kommunhusbygget. Nu har jag full förståelse för din desperation. Det är kris inom borgerligheten!

Skriv mer!

Kjell Nilsson
Torsbäcken

25/2 1987
25/2 1987

S-nej till nytt kommunalhus

Socialdemokraterna i Rundvik motsätter sig planerna på att bygga ut kommunalhuset i Nordmaling.

De föreslår att lokalerna i före detta Stora hotellet som nu ägs av kommunen, skall nyttjas för den kommunala förvaltningen.

25/2 1987
25/2 1987

SIDAN 6

Nej till utbyggnad av kommunalhuset

NORDMALING (VK)

Socialdemokraterna

motsätter sig på det bestämdaste en utbyggnad av kommunalhuset i Nordmaling i den form som de tre framlagda förslagen visar. När servicehuset är färdigt kan delar av den kommunala verksamheten flyttas över till lokaler i före detta Stora Hotellet. Det föreslog socialdemokraterna i Rundvik vid sitt årsmöte på måndagskvällen.

Enigheten var stor när partiet bestämde att uttala sig mot utbyggnadsplanerna som finns för kommunalhuset.

För att lösa tjänstemännens trångboddhet föreslår socialdemokraterna att det kommunalägda före detta Stora Hotellet skulle vara det bästa och billigaste alternativet. Avståndet mellan kommunalhuset och före detta hotellet är inte så stort att det borde vara avskräckande. Inte heller nackdelarna av att förvaltningarna finns under två olika tak skulle i det här läget vara avgörande för att kommunen bygger ut kommunalhuset för över 10 miljoner kronor, anser de.

• Mellanskiktet

– Dessa pengar borde i stället satsas på aktiviteter för människor i mellanskiktet, säger Tord Alm, ordförande för socialdemokraterna i Rundvik. Vi har gjort stora satsningar på barnomsorg och på äldreomsorg, så nu är det på tiden

att vi gör något för människorna däremellan.

– Visst behöver kommunen större lokaler, men när det redan finns ett kommunalägt hus så nära nuvarande lokaler borde dessa utnyttjas, tycker Tord Alm. Om kommunen investerar 12 miljoner i ett kommunalhus, vad finns då kvar till sporthall, ishall, ridhus eller andra fritidsaktiviteter, undrar han.

• Ny ordförande

I samband med årsmötet föreslog avdelningen att Bertil Holmberg, Häknäs, ska nomineras till nästa ordförande för Nordmalingsbygdens arbetarekommun. Den nuvarande ordförande, John-Erik Nylander, har aviserat sin avgång till kommande årsmöte.

ANDERS WIKMAN

25/2 1987

25/2 1987

Näringslivet i Nordmaling

DET tycks råda en tveksamhet över vad kommunens näringslivsgrupp har åstadkommit under de två åren som den funnits. Låt mig ta några axplock ur näringslivsgruppens verksamhet.

Näringslivsgruppen som består av politiska partier, LO, RLF, SHIO, Hantverksföreningen, TCO, stora företag samt kanslichefen (en person ur vardera av de uppräknade grupperna) har på kvällstid och utan både reseersättningar eller övriga ersättningar arbetat fram följande:

Utarbetat fram ett informationsmaterial under rubriken "I Nordmalings kommun finns ett speciellt klimat" med broschyrer, affischer och vykort. Arbetsgruppen för detta var Erik Grundel, Ulla-Maj Andersson och Martin Nyman. Noteras bör att kommunens egen korrespondens och annonsering anpassats till "Klimatmaterialet".

Dessutom utgjorde personer ur näringslivsgruppen servicepersonal på Nolia-mässan. Näringslivsgruppen har utarbetat utkast till företagskatalogen, m m. Utöver

dessa marknadsföringsinsatser har näringslivsgruppen (personer ur gruppen) tagit mycket aktivt del i övriga marknadsföringsinsatser.

För närvarande arbetar personer ur näringslivsgruppen (Erik Grundel, Gösta Jonsson, Ulla-Maj Andersson) med idéer, skisser, förslag till en video om vår kommun som skall visas på 1987 års Nolia-mässa.

Martin Nyman arbetar med kontakter ut till företag i vår kommun som är villiga att medverka i Nolia-mässan.

Varför ställer vi då upp på vår fritid? Ja, naturligtvis för att hjälpa till att utveckla vår kommun.

Jag vill påstå att kommunens näringslivsgrupp har idéer och förslag som bör användas för utveckling av vår kommun.

Utveckling och ökad sysselsättning har varit och är målen för gruppens arbete. Uppgifterna i denna insändare kan verifieras via protokollsanteckningar.

Ulla-Maj Andersson,
LO-representant i
Näringslivsgruppen

25/2 1987

25/2 1987

Marknaden kräver extramöte

NORDMALING (VK)

Oenigheten om organisationen för Nordmalings marknad är så stor att det behövs extra kommunstyrelsesammanträde för att lösa problemet.

Vid arbetsutskottets sammanträde på måndagen reserverade sig John-Erik Nylander mot beslutet att bifalla fritidsnämndens förslag om att Vallstugestiftelsen fortsätter att vara huvudman för marknaden.

När ärendet kom upp i kommunstyrelsen som extraärendet på tisdagen, var oenigheten stor. Politikerna ansåg att ärendet inte blivit tillräckligt ventilerat för att något beslut skulle kunna fattas. De var också rädda för att en omröstning i längden skulle bli felaktig för marknadens framtid.

För att partigrupperna skall enas behövs nu ett extra kommunstyrelsesammanträde och detta är fastställt till den 10 mars. I 14 dagar får nu nordmalingsborna vänta på om det blir någon ny organisation för att genomföra 1987 års marknad.

ANDERS WIKMAN

25/2 1987

25/2 1987

Ungdomens nykterhetsförbund säger nej till systembutik i Nordmaling.

Systembutik ökar alkoholskadorna

RIKSDAGEN har som målsättning att sänka den totala alkoholkonsumtionen med 25% till år 2000. Det pågår nu en debatt i Nordmaling, som definitivt inte går i linje med den målsättningen. Den debatten handlar om Nordmaling ska ha systembutik eller inte. Lasse Eriksson har skrivit en motion där han föreslår kommunen att öppna systembutik. Som bekant är nu bokhandeln utlämningsställe, vilket innebär att man beställer alkohol den ena dagen och hämtar det den andra. Det här systemet vill UNF behålla eftersom det gör det krångligt att få tag på alkohol.

Ett av argumenten som förs fram är, att nordmalingsborna lockas till systembolaget i Umeå och då passar på att handla mat och annat. Det missgynnar köpmännen i Nordmaling. Fel. Såna stadsresor hinner väldigt få göra på vardagskvällarna. På lördagar är systemet stängt och då faller det argumentet.

Ett annat argument är att locka turister till orten. Underligt. Man väljer väl inte resmål efter om det finns systembutik. Som turist lockas man i första hand av vackra naturupplevelser, nöjesliv, campingplats m m. De som prioriterar en turistattraktion som systembolag torde vara alkoholproblematiker. I jakten på turister bör vi inte förföra dem som har alkoholproblem med sådana lockelser.

Lasse Eriksson m fl menar också att det skulle bli en större social kontroll om man köper alkohol på systembolaget. Förespråkarna tror att folk skulle skämmas över att handla på systembutik och därigenom köpa mindre alkohol än på nuvarande utlämningsställe.

Vad gäller den sociala kontrollen så är den nog effektivare i bok-

handeln. Där avviker man från mängden om man köar tillsammans med bokmål och själv är där för att hämta sin sprit. På ett "bolag" däremot är det mer fritt fram. Alla är där i samma ärende. Ingen tittar på dig hur mycket du än köper.

Konsumtionen kommer att öka p g a fler impulsköp. De som dricker "måttligt" slinker lätt in och köper en flaska vin efter jobbet på fredan. Alkoholistens sug blir mer svårbemästrat när han/hon vet att det finns ett systembolag runt hörnet. Vardaglig solidaritet måste vara att vi ger avkall på vår bekvämlighet och vår "frihet" att dricka, för att skydda dem som har alkoholproblem.

I alla kommuner har köpmännen varit initiativtagare till systembutik. Lasse Eriksson har snappat upp köpmännens önskemål och gjort en egen motion av det. Vi tycker det är skrämmande att det finns kommunpolitiker som tar intryck av köpmännens åsikter när det gäller socialpolitik.

Vi frågade ett gäng ungdomar: "Tror ni att barn och ungdomar skulle köpa lika mycket godis om man var tvungen att först beställa godiset ena dagen och sen inte kunna hämta ut det förrän dan därpå?" "Nää", svarade alla i kör.

Historien borde lärt oss sambandet mellan lättillgänglighet och konsumtionsnivå. Ju lättare det är att få tag på alkohol desto mer dricker folk. Därför är vi emot förslaget om systembutik i Nordmaling.

Vi uppmanar er politiker: Säg nej till förslaget!

Ungdomens
nykterhetsförbund
genom Kerstin Sjöström
Susanna Möller

Ett steg närmare skolutbyggnaden

NORDMALING (VK)
Utbyggnad av låg- och mellanstadiet vid Kyrkovallens skola skall prioriteras.

Den 16 juni skall nya ritningar och ansökningshandlingar vara klara så att kommunfullmäktige kan fatta beslut. Det anser en enig skolstyrelse som under onsdagen hade sitt sammanträde.

Till sammanträdet var lärarna vid låg- och mellanstadiet inbjudna för att yttra sig över vilka lokaler som behövdes. Det tidigare förslaget som skolstyrelsen lagt fram, med bland annat en integrerad förskola, stoppades av socialnämnden i december.

Kommunledningen ville därför att skolstyrelsen kom in med en ny specifikation på det akuta lokalbehovet enligt de nya förutsättningarna. Skolstyrelsen vill nu att skolan byggs ut med tio rum och begär att tekniska avdelningen utför erforderliga ritningar. I utbyggnads-

förslaget ligger förbättrade personalutrymmen, något som företagshälsovården påpekat redan 1984.

• Utbildning

Skolstyrelsen avsätter 8 000 kronor till utbildning av samtliga hem- och skolaordföranden i kommunen. I maj månad kallas desas till en dags utbildning som skolchefen Håkan Pettersson fastställer. Till utbildningen förväntas att länsskolnämnden samt hem och skola från länsnivå deltar.

• Kortare avstånd

15 skolbarn från Baggård skola får kortare rasväg till sin slöjdundervisning från nästa läsår. Barnen skjutsas nu upp till Nyåker en gång i veckan för att ha slöjd, men från nästa läsår har de sin slöjd i Nordmaling.

Avståndet blir cirka fem kilometer kortare och barnen får större möjligheter i sin slöjdundervisning, menar skolstyrelsen.

27/2 1987 ANDERS WIKMAN

27/2 1987

Nordmaling

Fritidsnämnden säger ja till ishall

NORDMALING (VK)
Fritidsnämndens arbetsutskott i Nordmaling prioriterar byggandet av en sport- och ishall före uppförandet av ett ridhus. Det står klart efter det senaste mötet. Au föreslår att sport- och ishall ska uppföras redan 1988 med projektering redan i år. Även byggandet av ridhuset föreslås komma redan nästa år.

Debatten om vilken prioritering som ska gälla för de planerade fritidsanläggningarna i kommunen har varit både lång och intensiv. Efter påtryckningar om besked kom fritidsnämndens arbetsutskott med sitt förslag.

Bygg sport- och ishall redan nästa år men påbörja projekteringen redan i år, menar au, som är mån om att just denna paragraf ska ligga före ärendet som berör ridklubben. Vid samma sammanträde föreslogs nämligen att kommunstyrelsen bör köpa in en barack som därefter lånas ut till ridklubben för att lösa dess akuta problem med personalutrymmena. Samtidigt föreslår au att medel ska avsättas för den bantade versionen av ett ridhus i 1988 års budget.

Enligt vad VK erfar så kan det uppstå frågetecken kring au:s förslag. Redan i dag finns nämligen en utredning som arbetar kring tanken med en kombinerad sport- och ishall. Gruppens arbete ska vara slutfört och presenterat under 1987 och i dag är inga uppgifter offentliggjorda kring den utform-

ning som utredningen får. Lämpligheten med kombinerad sport- och ishall är bara ett exempel på frågor som diskuteras. VK har sökt fritidsnämndens ordförande, Torsten Palbom, c, samt nämndens vice ordförande, Margareta Gustavsson, s, för en kommentar. Palbom har VK inte fått kontakt med och Gustavsson vill för dagen inte uttala sig kring au:s ärenden.

• Nej till ks

Au är negativt inställd till att förlora turistfrågorna som berör kommunen. Ks arbetsutskott har remitterat ett förslag för yttrande som går ut på att frigöra fritidsintendenten tillsammans med turistfrågorna från fritidsnämnden. Intendenten ska tillsammans med en ännu ej anställd näringslivssekreterare samordna de aktuella frågorna under kommunstyrelsen, enligt förslaget. Fritidsnämndens au är negativ till att släppa turismen, men positiv till att särskilda resurser avsätts för verksamhetsgrenarna.

OWE FREDRIKSSON

• Frågetecken

Enligt vad VK erfar så kan det uppstå frågetecken kring au:s förslag. Redan i dag finns nämligen en utredning som arbetar kring tanken med en kombinerad sport- och ishall. Gruppens arbete ska vara slutfört och presenterat under 1987 och i dag är inga uppgifter offentliggjorda kring den utform-

Besöktes av trubadur

RUNDEVIK: PRO Rundvik har hållit sitt årsmöte i Rundviksgården med ett 100-tal medlemmar närvarande. Mötet öppnades av Lisa Oldberg, som hälsade de närvarande välkomna och vände sig särskilt till PRO-kören och dess ledare. ordförandeklubban överlämnades därefter till Olof Wegerdahl, som lede årsmötets förhandlingar.

Parentation hölls över 18 bortgångna medlemmar, vars minne hedrades med en tyst minut. Roland Eriksson läste en dikt och kören inramade högtidligheten med sång.

Av verksamhetsberättelsen framgick, att arbetsåret 1986 varit fyllt av aktiviteter av många slag. Hobbyverksamhet, resor, motion, sång och av olika slag. Distriktsordföranden Georg Linghede har redogjort för PRO:s verksamhet på olika nivåer. Socialnämndens ordförande har presenterat nya rutiner inom hemhjälpverksamheten.

Föreningen har besökts av kända trubadurer och underhållare utifrån och också av närboende musiker och sångare. Den egna PRO-kören gör uppskattade framträdanden.

Styrelseval förrättades och resulterade i att samtliga omvaldes utom en, som undanbett återval. Ny i styrelsen blev Vivan Sjödin.

Mötet beslöt göra en framställning till kommunen om utredning om behovet av servicelägenheter i Rundvik.

Kören underhöll med sång och lotterier såldes under kaffepausen.

Ändrat reglemente kan ge subventionerad hyra

NORDMALING (VK)
Kommunstyrelsen vill utreda möjligheten för Norrfors Bil och Traktor att få hyressubvention för lokalerna i industrihuset Norrfors.

Au har tidigare avslagit begäran med motiveringen att industrihuset inte ägs av kommunen.

Den aktuella reparationsfirman flyttade i höstas in i det nyligt utbyggda industrihuset, som ägs av Norrforsbygdens AB. OM fastigheten varit i kommunens ägo har Norrfors Bil och traktor fått det första årets hyra subventionerad.

När fastigheten nu ägs av enskilda kan inte kommunen med gällande bestämmelser gå in med bidrag till

hyreskostnaden. För att detta skulle vara möjligt måste gällande bidragsreglementet ändras. Kommunfullmäktige föreslår därför att partigrupperna undersöker möjligheterna till att ändra reglementet samt att fullmäktige i juni tar beslut i frågan. Den summan Norrfors bil och traktor ansöker om är cirka 15 000 kronor.

ANDERS WIKMAN

Märkliga ting sker i blommornas värld

Är det massmedierna som gjort det lätt för folk att bli privatreligiösa? Eller har Gud funnit teologin otidsenlig och insett, att det är effektivare att nyttja press, radio och TV, då han vill berätta om sina uppenbarelseformer i naturen. Inblickar i tillvarons mysterier är inte som förr förbehållna mikroskopens konungar utan förmedlas via ett brett massmedialt utbud. I min barndom nåddes man bara indirekt av vetenskapens vittnesbörd om Guds existens, då det från predikostolen framhölls, att inte bara lekt utan även lärd och astronomerna (som utforskade själva himlapällen) trodde på Gud. Därför var det förmådet av kyrkbesökaren att tvivla.

Nu är de massmediala budskapen från lärdomens boningar konstruerade som nyhetsjournalistiska rapporter och skapar lätt privata gudsbilder. Själva uppbygger jag mig gärna med de märkliga anpassningar man kan möta i vildfloras värld. Särskilt är det orkidéernas kärleksliv, som får mig att tänka mig en skapare, som är både fantasifull och full i fan.

Charles Darwin ägnade orkidéernas sinnrika pollineringsystem ingående studier, vilka han ansåg skulle "förhålliga naturen i människornas medvetande." Vad han upptäckte var bl a den märkliga synkroniseringen i tid mellan reaktionerna hos orkidéernas befruktningsorgan och insekternas förflyttning mellan blommorna. Med Linné kunde han tala om "naturen som den allsmåttiges verkställarinna".

Då t ex en humla landar på en Sankt Persnyckels läpp och bök sig in i blomman för att nå honungsgörhmet i sporrén, kommer den oundvikligen i beröring

med en liten påse, som innehåller små gytringar av pollen. Dessa korn är försedda med mikroskopiska skaft, och längst ut på skaften sitter små klibbskivor. Då humlan stöter till pollenpåsen spricker den, och klibbämnet cementerar sekundsnaft fast pollenkornen på humlans sugsnabel.

Under färden till nästa blomma böjer sig de små pollenklubborna framåt i 45 graders vinkel, vilket i regel tar 30 sekunder alltså den tid humlan behöver för att flyga till nästa blomma. När hon åter stängas med en Sankt Persnyckel, har pollenkornen ett läge som gör att de stryks av på pistillens märke.

2 å andra sidan

Det märkliga faktum att vår norrländska granskogskorkidé Nornan, älskar att sällskapa med blåbärsris har också att göra med dess sexliv. Den befruktas på liknande sätt som många andra orkidéer, men endast av en speciell humla, *Bombus pascuorum*, som är beroende av pollen och nektar från det tidigt blommande blåbärsriset. I jakten på nektar besöker humlan också nornan, som alltså tycks utnyttja dess smak för blåbärsröttman. Då humlan tränger sig ner mot sporrén, gör den inne i blomman en elitgymnastisk vändning som bara denna *Bombus*-art behärskar. Därvid fastnar pollenpåsen på humlans bröst och transporteras till nästa blomma.

Kring orkidéernas pollineringsystem utvecklas. Tvåbladets läpp avsondrar en nektar, som vissa insekter är mycket förtjusta

i. Under festen kryper de upp efter den gulgröna läppen, och då de slutligen vidrör pollenpåsen exploderar den, pollenkornen slungas ut och fastnar på insektens huvud. Men på tvåbladets växtplatser finns ofta en mängd spindelnät. Det verkar alltså som om skaparen här berett spindlarna en fin fångstplats, och att de tacksamt noterat detta.

Vill man bakom finurliga system som dessa se annat än en blind anpassning, en gudomlig plan t ex, finns det analogt exempel också på rent luciferiska verksamheter i vildfloras värld. Ta de insektsliknande orkidéerna, t ex flugblomstret, det fala och svekfulla, som lockar med både sött vin och sexuella utsvävningar. Blommorna liknar inte bara honor av de insekter som sköter pollineringen, utan imiterar t o m deras lukt. "Ej mer tycks fattas än att de allenast ej surra", skriver Linné.

Flugblomstret har specialiserat sig på att locka till sig några arter av rosvsteklar och har så utmanande och "skökolika" former, att det hetsar stekelhanarna mer än de honor som blivit dem givna. För att öka åtrån kläcks hanarna till yttermera visso en hel månad före honorna. Det är under fullkomligt orgiasiska parningsförsök med orkidéns läpp, som pollenkornen fastnar på hanstekelns huvud och riktar in sig så, att de träffar märket vid insektens orgie med nästa blomma.

Jag ser så i tidningen, att Carl von Linné skall hugfästas på hundralapparna, och att den gode skaparen tagit samma massmediala hundralapp till hjälp för att erinra om pollineringsundret. Blommornas biläger, som titeln på en av Linnés märkligare

• Sune Jonsson, Västerbottens-Kurirens förste kulturpristagare, är en av de återkommande skribenterna "å andra sidan".

kortskrifter lyder. Med den chockerade han samtiden då han påpekade, att blommorna (tidigare litterär symbol för renhet och jungfrudom) i själva verket är växternas könsorgan, "afselemlar", att ståndarna motsvarar mannen "frömaskar" och pistillens märke kvinnans "kved". Och att örterna, då de prålar med sina blommor "spela i brunst".

Motsvarande verksamhet bland människorna avhandlade fö o denne 1700-talets sexupplysare i en serie föreläsningar, Om sättet att tillhoppa gå, vilka ger lika oeffterhärmliga tidsbilder som kortskriften i sin frodiga sensualism och livsbejakande inställning att "biläger" av vad slag det vara må är "ett nöje för man och qvinna" och (vare sig man tror på honom eller inte) en gåva av Gud.

Sune Jonsson

27/2 1987

27/2 1987

Barockfestival med världsartister

NORDMALING (VK)

5/2
1987

Världsartister i massor blir det vid en barockmusikfestival i Nordmaling under sista veckan av augusti. Wikströmska Stiftelsen i samarbete med föreningen för Tidig Musik står som arrangörer för den nya föreningen i kommunen.

Drottningholms Barockensemble, Ann Sofie von Otter, Jacob Lindberg, Michael McBraw och

Clas Pehrsson är inbokade till den veckolånga festivalen. Under veckan är fem olika framträdanden inbokade och i förberedelserna ingår att ordna bra lokaler i den nya samlingslokalen, kyrkan och vid masugnarna i Olofsfors.

- Detta är den största musikhändelsen på länge i vår kommun, säger Hans Dau, styrelsemedlem i Wikströmska Stiftelsen. För detta arrangemang avsätter stiftelsen cirka 150 000 kronor, dessutom tillkommer pengar från kulturnämnden och landstinget. Det är världsartister som kommer hit och för att finansiera det hela räcker inte in-

trädespengar, utan andra intressenter måste till, säger han.

• Ensemblen

Drottningholms Barockensemble som bildar kärnan i festivalveckan, förklarades för en tid sedan att vara en av världens bästa barockensembler. Detta enligt recensenterna vid New York Times och Washington Post efter gruppens bejublande turné i USA.

- Ann Sofie von Otter är Sveriges just nu mest välkända sångerska, säger professor Åke Andersson i Föreningen för Tidig Musik. Hon har vunnit flera priser vid in-

ternationella sångtävlingar och är nu mycket eftertraktad för sina framförande av barockmusik, uppger han. Ann Sofie von Otter är inbokad till två framträdanden under festivalveckan.

Jacob Lindberg är sedan 1979 professor vid Royal College of Music i London och tillhör en av världens främste lutenister. Clas Pehrsson är huvudlärare i blockflöjt vid Musikhögskolan i Stockholm och solist vid Drottningholms Barockensemble. Michael McCraw spelar barockfagott vid samma ensemble.

• Kurs

Med Clas Pehrsson som ledare genomförs under samma vecka en kurs i blockflöjt och ensemblespel på barockinstrument i Nordmaling. Kursen ingår i arrangemanget av barockmusikfestivalen med musicerande på originalinstrument från barockens tid.

28/2 1987 ANDERS WIKMAN

Kommunhuset i Nordmaling

Enig personal kräver förbättrad arbetsmiljö

NORDMALING (VK)

På kommunkontoret i Nordmaling tvekar inte personalen. Kommunhuset måste byggas ut. Det finns personal som har sin arbetsplats i korridorerna, två tjänstemän delar på ett 10 kvadratmeter litet kontor, en avdelning som blev provisoriskt inredd för 9 år sedan, tjänstemän vars arbetsuppgifter bygger på nära samarbete sitter i olika flyglar.

Det är några av de synpunkter som personalen har. Den senaste tidens debatt för och emot en utbyggnad har därför orotat.

När kommunhuset byggdes för snart fyra decennier sedan var det med få men stora rum. Allt medan den administrativa servicen utvecklades och personalen blivit större så har rummen blivit fler men mindre.

- För oss är det en självklarhet att kommunhuset måste byggas ut. Tanken på detta har också bidragit till att vi ännu står ut.

Det är en av många kommentarer personalen ger uttryck för. Det har samtidigt varit påfallande svårt att till den här artikeln få citera den som uttalat orden. Orsaken torde

ligga i att personalen vid kommunkontoret känner ett motstånd från allmänheten och i viss mån även från politiker mot den ekonomiska satsning som en utbyggnad innebär.

Bara för några veckor sedan relaterade VK till tre förslag på ut- och ombyggnader, varav två överstiger 13 miljoner. Sedan dess har diskussioner väckts och insändare i länspressen förekommit flitigt...

• Måste följa med

- Det går inte i längden att bygga ut den kommunala servicen utan att samtidigt ge utrymme för de administrativa delarna, säger Gösta Jonsson, kansli- och personalchef. Han vill helst likna många av arbetsrummen vid kartonger för att beskriva deras brist på rymlighet och orationella funktion.

- Politiskt är ju utbyggnaden ingen ny fråga, säger han. Det som aktualiserat debatten är de kostnader som förknippas vid respektive åtgärd.

Han poängterar också att politikerna avsatt pengar under de senaste åren för utredning och projektering av en utbyggnad.

• Inget "extra"

Utan tvekan är det så att personalen vid kommunkontoret både gynnats och missgynnats av det ursprungliga husets uppbyggnad. Det tidigare riktigt stora rummen

har balkats upp och blivit små sedan de som tidigare varit "mindre" i dag tillhör de större. Därför sitter det tjänstemän i väl tilltagna rum och knappast har anledning att klaga men samtidigt sitter det också personal i korridorer som har sin arbetsplats bakom en skärm.

• "Provisoriskt"

Socialförvaltningen är bara ett exempel. I den avdelningen var tidigare ett bibliotek och när lokalen byggdes om för snart tio år sedan så betraktades det som provisoriskt.

Miljö- och hälsoskyddsassistenterna - det finns två för närvarande - delar på ett kontor som mäter ca tio kvadratmeter. Kommunhusets totala består av ca 40 personer men det finns inget vilorum o s v. Exemplet är många.

Samtidigt finns det en tendens inom kommunförvaltningen att även om den ordinarie anställda personalen inte ökas så blir det för varje år allt fler praktikanter, projektanställda, sammantraden o s v, men någon beredskap i form av extra utrymme för dessa finns enligt personalen inte.

- Ibland tvingas man hålla sammantraden i fikarummet, säger Roger Berggren på lönekontoret.

• Emot utflyttning

Det finns samtidigt ett till synes

kompakt motstånd mot att flytta ut någon avdelning, kansli och drätsel, tekniska eller sociala till exempelvis f d Stora Hotellet. Samtliga anser att just deras avdelning behöver närheten till kommunhuset.

En allmän uppfattning är också att det är svårare för en liten kommun att "utlokalisera" en avdelning än en motsvarande stor. Orsaken sägs vara att den lilla kommunen ofta anlitar samma personal för många olika funktioner medan en stor kommun ofta har självbärande avdelningar där avdelningspersonalen täcker upp arbetsuppgifterna.

• Förkastats

Den enda avdelning som sagt sig vara beredd att flytta ut är fritidskontoret. Gösta Norberg, fritidsintendenten, menar att den är beredd att bidra med sin del för att förbättra den totala situationen. Förslaget har dock förkastats till följd av att fritidsförvaltningen är så liten att effekten enbart blir marginell.

- Att säga nej till en utbyggnad innebär ändå inte att kommunen sparar tio miljoner, menar Gösta Jonsson. Kommunhuset kommer ändå att kräva relativt stora omkostnader för en förbättring av ventilationen. Oavsett vad som händer kring planerna med utbyggnaden så måste vår personal få en bättre arbetsmiljö. 28/2 1987